

SPIS TREŚCI

1	WSTĘP	3
1.1	PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA.....	3
1.2.	ZAKRES OPRACOWANIA.....	3
1.3	METODYKA OPRACOWANIA.....	4
1.4	ZAWARTOŚĆ DOKUMENTU.....	5
2	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY	6
2.1	POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE.....	6
2.2	WARUNKI GLEBOWE, HYDROGEOLOGICZNE, HYDROLOGICZNE.....	6
2.3	SYTUACJA DEMOGRAFICZNA I GOSPODARCZA.....	7
2.3.1	<i>Osadnictwo</i>	7
2.3.2	<i>Rolnictwo</i>	8
2.3.3	<i>System transportowy</i>	8
2.3.4	<i>Turystyka</i>	9
3.	ODPADY Z SEKTORA KOMUNALNEGO	11
3.1	ODPADY KOMUNALNE.....	11
3.1.1	<i>Stan aktualny</i>	11
3.1.2	<i>Rodzaj, ilość i źródła powstawania odpadów komunalnych</i>	11
3.1.3	<i>Istniejący system gospodarowania odpadami komunalnymi</i>	18
3.1.4	<i>Rodzaj, rozmieszczenie oraz moc przerobowa instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych</i>	23
3.1.5	<i>Podsumowanie i identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami</i>	25
3.2	PROGNOZOWANE ZMIANY W GOSPODARCE ODPADAMI KOMUNALNYMI.....	25
3.4	PROGNOZA ODZYSKU I UNIESZKODLIWIANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH.....	30
3.5	PRZYJĘTE CELE W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI.....	31
3.6	DZIAŁANIA ZMIERZAJĄCE DO POPRAWY SYTUACJI W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI	32
3.6.1	<i>Zadania</i>	32
3.6.2	<i>Edukacja ekologiczna mieszkańców</i>	32
3.7	PROPONOWANY SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI.....	33
3.7.1	<i>Zbieranie i transport odpadów</i>	35
3.7.2	<i>Odzysk i unieszkodliwianie odpadów</i>	37
4	ODPADY POWSTAJĄCE W SEKTORZE GOSPODARCZYM	39
4.1	STAN AKTUALNY.....	39
4.1.1	<i>Rodzaj, ilość i źródła powstawania odpadów</i>	39
4.1.2	<i>Rodzaje i ilości odpadów poddanych procesom odzysku</i>	46
4.1.3	<i>Rodzaje i ilości odpadów poddanych procesom unieszkodliwiania</i>	46
4.1.4	<i>Instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów poza składowaniem</i>	46
4.2	PROGNOZA ILOŚCI I JAKOŚCI ODPADÓW POWSTAJĄCYCH W SEKTORZE GOSPODARCZYM.....	46
4.2.1	<i>Odpady inne niż niebezpieczne</i>	46
4.2.2	<i>Odpady niebezpieczne</i>	46
4.3	CELE W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI WYTWARZANYMI W SEKTORZE GOSPODARCZYM.....	47
4.3.1	<i>Odpady inne niż niebezpieczne</i>	47

4.3.2	<i>Odpady niebezpieczne</i>	48
4.4	KIERUNKI DZIAŁAŃ W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI WYTWARZANYMI W SEKTORZE GOSPODARCZYM	49
4.4.1	<i>Odpady medyczne i weterynaryjne</i>	49
4.4.2	<i>Oleje odpadowe</i>	49
4.4.3	<i>Zużyte baterie i akumulatory</i>	49
4.4.4	<i>Pojazdy wycofane z eksploatacji</i>	49
4.4.5	<i>Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny</i>	50
4.4.6	<i>Odpady zawierające azbest</i>	50
5	ROZPOZNANIE ŹRÓDEŁ POZYSKIWANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH NA REALIZACJĘ PLANU GOSPODARKI ODPADAMI	52
5.1	KRAJOWE JEDNOSTKI FINANSUJĄCE.....	52
5.2	FINANSOWANIE ZE ŚRODKÓW FUNDUSZY UNII EUROPEJSKIEJ.....	54
6	HARMONOGRAM REALIZACJI DZIAŁAŃ ORAZ SZACUNKOWE KOSZTY ZAKTUALIZOWANEGO SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI	56
7	SYSTEM MONITORINGU I OCENY REALIZACJI ZAMIERZONYCH CELÓW	57
9	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	59

1 WSTĘP

1.1 Podstawa prawna opracowania

Podstawą opracowania "Planu gospodarki odpadami dla gminy Włodowice na lata 2009 - 2011" jest umowa z dnia 17 lipca 2008 roku pomiędzy **Gminą Włodowice** z siedzibą Urząd Gminy Włodowice przy ul.Krakowskiej 26, 42-421 Włodowice, a firmą **WESSLING consult Sp. z o. o.** z siedzibą przy ul.Mickiewicza 63, 01-625 w Warszawie.

1.2. Zakres opracowania

Plan Gospodarki Odpadami dla gminy Włodowice powstaje jako realizacja ustawy z dnia 27.04.2001 r. o odpadach (Dz.U.2001.62.628), która w rozdziale 3, Art. 14 – 16 wprowadza obowiązek opracowywania planów na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym. Ustawa o odpadach wprowadza również obowiązek ich aktualizacji co 4 lata.

Zakres opracowania zrealizowany został zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami

(Dz. U. Nr 66, poz. 620) oraz Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 marca 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. Nr 46, poz. 333)

Dokumentem nadrzędnym wobec Planu Gospodarki Odpadami dla gminy Włodowice jest Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami (PPGO). Ze względu na obszerność też zawartych w PPGO, w Planie Gospodarki Odpadami dla gminy Włodowice zrezygnowano ze szczegółowego omówienia powyższego dokumentu, przyjmując zasadę odwoływania się do jego treści.

Gminny Plan Gospodarki Odpadami określa:

1. Aktualny stan gospodarki odpadami.
2. Prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami.
3. Cele w zakresie gospodarki odpadami z podaniem terminów ich osiągnięcia
4. Działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami.
5. Rodzaj i harmonogram realizacji przedsięwzięć oraz instytucje odpowiedzialne za ich realizację
6. Sposoby finansowania, w tym instrumenty finansowe służące realizacji zamierzonych celów,
7. System monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów.

Oraz w szczególności (art. 15.3):

1. Rodzaj, ilość i źródło pochodzenia odpadów, które mają być poddane procesom odzysku lub unieszkodliwiania.
2. Istniejące systemy zbierania odpadów

3. Rodzaj, rozmieszczenie oraz moc przerobową instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów
4. Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów
5. Identyfikacje problemów w zakresie gospodarowania odpadami
6. Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko oraz prawidłowego postępowania z nimi, w tym ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji zawartych w odpadach komunalnych kierowanych na składowiska.

Zgodnie z art. 15.7 ustawy o odpadach PGO obejmuje wszystkie rodzaje odpadów powstających na terenie danej jednostki administracyjnej oraz przywożonych na jej teren, a w szczególności odpady komunalne z uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji, odpady opakowaniowe, odpady budowlane, wraki samochodowe, opony oraz odpady inne niż niebezpieczne i odpady niebezpieczne, w tym odpady medyczne i weterynaryjne, oleje opadowe, baterie i akumulatory, farby i lakiery, PCB, azbest.

Sprawozdanie z realizacji gminnego planu gospodarki odpadami składane jest co 2 lata Radzie Gminy (art. 14.13), natomiast ich aktualizację przeprowadza się nie rzadziej niż co 4 lata (art. 14.14). Za aktualizację odpowiedzialny jest Wójt Gminy Włodowice.

1.3 Metodyka opracowania

Zgodnie z wymaganiami ustawy „Prawo ochrony środowiska” i „Ustawy o odpadach” duży nacisk położono na proces opracowania planu i na elastyczność jego treści. Generalną zasadą procesu jest włączanie społeczności lokalnych zarówno w przygotowanie planu jak i jego wdrażanie. Dlatego już w początkowych etapach prac nad Planem zwrócono szczególną uwagę na wymianę informacji i konsultacje pomiędzy przedstawicielami instytucji / organizacji włączonych w zagadnienie ochrony środowiska i rozwoju społeczno-gospodarczego powiatu i poszczególnych gmin powiatu oraz województwa.

W procesie tym zwanym procesem otwartego planowania wykorzystano takie narzędzia jak:

- spotkania robocze,
- bieżące konsultacje ze specjalistami lokalnymi.

W wyniku takiego prowadzenia prac, w tworzenie Planu zaangażowanych było wiele stron.

Projekt Planu gminnego zostanie skierowany do przyjęcia przez Wójta a następnie skierowany do zaopiniowania przez Zarząd Powiatu Zawierciańskiego, odpowiednie Komisje Rady Gminy oraz Zarząd Województwa Śląskiego. Końcowym etapem proceduralnym, kończącym prace nad Planem jest przyjęcie Planu przez Radę Gminy w formie uchwały.

1.4 Zawartość dokumentu

Wzorem Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami, dla potrzeb konstrukcyjnych niniejszego dokumentu dokonano podziału odpadów na dwie zasadnicze grupy:

1. Odpady powstające w sektorze komunalnym: odpady komunalne, w tym odpady komunalne podlegające biodegradacji, opakowaniowe oraz odpady niebezpieczne zawarte w odpadach komunalnych
2. Odpady powstające w sektorze gospodarczym: odpady przemysłowe, odpady z jednostek służby zdrowia i weterynaryjnych, odpady azbestowe, PCB, baterie i akumulatory, farby i lakiery, oleje odpadowe, wyeksploatowane samochody, zużyte opony, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne.

W ramach każdej z grup omówiono zarówno odpady niebezpieczne, jak i inne niż niebezpieczne.

2 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

2.1 Położenie geograficzne

Gmina Włodowice położona jest w północno-zachodniej części powiatu, graniczy od południa z gminą miejską Zawiercie, od wschodu z gminą wiejską Kroczyce, od zachodu i północy natomiast z gminami powiatu myszkowskiego – Myszkowem (gmina miejska), Żarkami (gmina miejsko-wiejska) i Niegową (gmina wiejska).

Wyżynę Woźnicko-Wieluńską obejmującą zachodnią część gminy reprezentuje mezoregion Obniżenie Górnej Warty, który tworzy wypreparowana w mało odpornych łach jurajskich bruzda morfologiczna, ciągnąca się od Zawiercia do Częstochowy. Wyżyna Krakowsko-Częstochowska, której częścią jest tutaj Wyżyna Częstochowska (jeden z czterech mezoregionów Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej) obejmująca wschodnie rejony gminy przedstawia się w postaci falisto-pagórkowatej, miejscami wyrównanej powierzchni wierzchowiny jurajskiej, opadającej wyraźnym progiem morfologicznym ku Obniżeniu Górnej Warty na zachodzie.

Około 90 % powierzchni gminy objętych jest ochroną. Część wschodnią, w tym miejscowości takie jak Morsko, Rzędkowice, Hucisko, Zdów obejmuje Park Krajobrazowy Orlich Gniazd, w przybliżeniu pokrywający się na terenie gminy z obszarem Wyżyny Częstochowskiej. Zdecydowana większość pozostałego obszaru gminy z wyjątkiem wsi Rudniki w części południowej objęta jest otuliną Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych.

2.2 Warunki glebowe, hydrogeologiczne, hydrologiczne

Najcenniejsze przyrodniczo tereny gminy Włodowice objęte są ochroną prawną w formie Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd. Park utworzony został w Zespole Jurajskich Parków Krajobrazowych zatwierdzonym prawnie w roku 1980. Obejmuje obszar 59 663 ha od doliny Warty pomiędzy Częstochową a Mstowem na północy po dolinę Białej Przemszy na południu. Na terenie gminy Włodowice znajduje się 5,3 % powierzchni Parku Krajobrazowego.

Park Krajobrazowy Orlich Gniazd stanowi 41,6 % powierzchni gminy, otulina Zespołu Jurajskich Parków Krajobrazowych zajmuje 47,4 % jej powierzchni. Łącznie zatem, obszary chronione obejmują w gminie 89,0 % powierzchni.

Włodowice są w powiecie zawierciańskim drugą gminą (po Ogrodzieńcu) pod względem powierzchni obszarów leżących w Obrębie Parku Krajobrazowego, także drugą (po Ogrodzieńcu) pod względem procentowego udziału Parku w powierzchni gminy i drugą (po Kroczycach) pod względem udziału powierzchni Parku Krajobrazowego wraz z otuliną.

Jakość rolniczej przestrzeni produkcyjnej w gminie Włodowice jest niska. Decydują o tym trudne warunki hydrologiczne (uboga sieć cieków powierzchniowych), a także zróżnicowane ukształtowanie terenu z licznymi wzniesieniami i wychodniami skał wapiennych oraz słabe gleby z płytką warstwą próchniczą w przewodzie zaliczane do V i VI klasy bonitacyjnej. Najkorzystniejsze warunki glebowe, a tym samym najintensywniejsza działalność rolnicza koncentrują się na pograniczu Wyżyny Częstochowskiej i Obniżenia Górnej Warty, w pasie centralnym Rudniki – Włodowice – Góra Włodowska.

Pod względem hydrograficznym gmina Włodowice podzielona jest wododziałem na dwie zlewnie pierwszego rzędu – zlewnię Odry i zlewnię Wisły. Przeważająca część gminy – zachodnia, południowa i centralna obejmuje fragment dorzecza Warty należącego do zlewni Odry.

Sieć hydrograficzna samej gminy Włodowice jest uboga. Białka Zdowska jest największą i najdłuższą z rzek przepływających przez jej teren. Całkowita długość Białki to około 17km, na terenie gminy Włodowice znajduje się jedynie jej źródłowy odcinek długości około 3,5km. Największymi ciekami powierzchniowymi prowadzącymi na terenie gminy Włodowice wody zlewni Warty są Parkoszowski Potok, Potok Budzisko, a także płynący wzdłuż północno-zachodniej granicy gminy Potok z Góry Włodowskiej. Obok nich sieć wód powierzchniowych zachodniej części gminy tworzą niewielkie strugi oraz rowy odwadniające.

Na terenie gminy występuje kilka niewielkich zbiorników wód stojących, takich jak:

- zalew rekreacyjny na Parkoszowskim Potoku w południowej części Włodowic,
- kompleks stawów hodowlanych w okolicach Kolonii Góra Włodowska w północno-zachodniej części gminy (część stawów leży na terenie gminy Żarki w powiecie myszkowskim),
- zarośnięte rozlewisko w Zdowie w dolinie Białki.

Dość licznie na terenie gminy występują źródła wód pochodzących z osadów jurajskich bądź czwartorzędowych. Występują głównie w rejonie Włodowic i Zdowa, a także w Rudnikach i Góra Włodowskiej.

Teren gminy leży w obrębie dwóch Głównych Zbiorników Wód Podziemnych - GZWP Nr 326 Częstochowa (Wschód) i GZWP Nr 327 Lubliniec-Myszków.

2.3 Sytuacja demograficzna i gospodarcza

Włodowice są jedną z czterech gmin wiejskich powiatu zawierciańskiego. Populacja gminy liczy 5325 osób (4,1% mieszkańców powiatu, 11,4% mieszkańców terenów wiejskich powiatu), co daje gęstość zaludnienia równą 69 os./km² – największą spośród gmin wiejskich (stan 31 XII 2007).

Przyrost naturalny w gminie Włodowice jest ujemny. W roku 2007 ukształtował się na poziomie -3.2 (wskaźnik modułu gminnego / na 1000 os.) / -17(ruch naturalny wg płci). Saldo migracji w 2007 wyniosło 0.

2.3.1 Osadnictwo

W skład gminy wchodzi dziesięć miejscowości wiejskich podzielonych na dziesięć sołectw.

Dominującą formę zabudowy tworzy mieszkalnictwo jednorodzinne, a także rolnicze zagrodowe. Zabudowa wielorodzinna występuje we Włodowicach, Rudnikach i Rzędkowicach. Z końcem roku 2002 zasoby mieszkaniowe gminy Włodowice stanowiło 1551 mieszkań (3,8% w skali powiatu) o łącznej powierzchni użytkowej 125,9 tys. m². Na 100 mieszkań przypada średnio 321 mieszkańców.

2.3.2 Rolnictwo

Ważną funkcją rozwoju gospodarczego gminy Włodowice, pomimo dominacji i prężnego rozwoju turystyki, pozostaje rolnictwo. Użytki rolne zajmują w gminie Włodowice 4336ha. Ich udział w ogólnej powierzchni gminy stanowi 56,4% i jest zbliżony do wskaźnika dla gmin takich jak Kroczyce i Zawiercie, a także wskaźnika dla powiatu zawierciańskiego, który wynosi 60,5%. Grunty orne na tle użytków rolnych stanowią 76,0%, łąki - 13,9%, pastwiska - 8,3%, sady - 1,6%.

Utrudnieniem dla działalności rolniczej jest znaczne wyniesienie powierzchni terenu zwłaszcza w części wschodniej i a także w kilku rejonach duże nachylenie zboczy. Tak więc nieregularne ukształtowanie terenu z wieloma pagórami podatnymi na działanie czynników erozyjnych, liczne wychodnie wapiennych osadów jurajskich oraz wykształcone na takim podłożu gleby o dość płytkim profilu, zaliczane przeważnie do V i VI klasy bonitacyjnej decydują o niskiej jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Środowisko glebowe gminy Włodowice narażone jest na zanieczyszczenia pyłowe i gazowe pochodzące z sąsiednich ośrodków i okręgów przemysłowych (Zawiercia, Myszkowa, a także Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego). Na znacznych obszarach gleby wykazują podwyższoną kwasowość i ponadnormatywną zawartość metali ciężkich i siarki. W sołectwie Włodowice gleby kwaśne i bardzo kwaśne stanowią 45% powierzchni. Stwierdzono również, umiarkowane zanieczyszczenie gleb metalami ciężkimi. Na gruntach ornym występują w większości gleby żytnie słabe i bardzo słabe. Najintensywniej rolnictwo rozwija się głównie w centralnej części gminy na rozległych terenach wokół Włodowic od strony południowej, zachodniej i północnej, a także w rejonie Kolonii Góra Włodowska oraz na północnych obrzeżach Rudnik, na bazie kompleksów glebowo-rolniczych o średniej i najwyższej wartości dla produkcji rolnej.

2.3.3 System transportowy

Gmina Włodowice nie odgrywa szczególnie istotnej roli w komunikacji drogowej w obrębie powiatu zawierciańskiego, ważna jest natomiast komunikacja na terenie samej gminy z uwagi na duże zainteresowanie turystów wieloma jej rejonami głównie w sezonie letnim. Zasadniczy ciężar transportu drogowego wynikającego z ruchu turystycznego skupia się głównie na drogach dojazdowych do Morska, Rzędkowic i Zdowa, a także samych Włodowic jako centrum gminy najlepiej skomunikowanego ze wszystkimi jej miejscowościami. Sieć dróg gminnych i powiatowych zapewnia sprawną komunikację w obrębie gminy, a także połączenia z pełniącym funkcję centrum powiatowego m.in. w dziedzinie handlu, usług i administracji, Zawierciem oraz równie ważnym ośrodkiem osadniczym – Myszkowem.

Gmina pełni także rolę obszaru tranzytowego dla osób podróżujących z Zawiercia w kierunku północnych rejonów Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej (zwanej zwyczajowo Jurą Krakowsko-Częstochowską) atrakcyjnych pod względem turystycznym. Ważnym szlakiem komunikacji ponadlokalnej przebiegającym przez teren gminy jest droga wojewódzka nr 792 z Żarek (powiat myszkowski) do Kroczyca będąca ważnym połączeniem komunikacyjnym drogi nr 78 z siecią dróg wojewódzkich i krajowych okolic Myszkowa i Częstochowy. Przez teren gminy przebiega na odcinku około 20 km Centralna Magistrała Kolejowa - główny szlak

transportu pasażerskiego i towarowego relacji Górnośląski Okręg Przemysłowy – Warszawa. Na granicy gmin Włodowice i Niegowa, wzdłuż której linia kolejowa biegnie na odcinku około 3 km znajduje się stacja towarowa Góra Włodowska z zapleczem socjalnym, obecnie mająca podrzędne znaczenie w obsłudze taboru kolejowego.

Ważną rolę dla mieszkańców gminy Włodowice, a także osób przyjezdnych pełni transport rowerowy.

2.3.4 Turystyka

Gmina Włodowice pod względem uwarunkowań sprzyjających rozwojowi turystyki jest jedną z wyraźnie wyróżniających się gmin zarówno powiatu zawierciańskiego jak i całego regionu Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej. Najbardziej atrakcyjnymi dla turystów miejscami i rejonami gminy są okolice Rzędkowic, Włodowic, Huciska, Zdowa, a także Parkoszowic i Morska. Wyjątkową formę krajobrazu zachęcającą turystów i miejscową ludność do aktywnego wypoczynku tworzy głównie rozległy kompleks tworzących monumentalne formy ostańców wapiennych w północno-wschodniej części wsi Rzędkowice. Kompleks ten wznosi się na skraju lasów porastających pogranicze gmin Włodowice i Kroczyce. Okolice Skał Rzędkowickich stały się obszarem dogodnym do rozwoju usług turystycznych głównie w zakresie gastronomii, bazy noclegowej (gospodarstwa agroturystyczne, pola biwakowe) a także kursów szkoleniowych dla alpinistów.

Atrakcyjną okolicę dla turystów w powiązaniu z elementami przyrodniczo-krajobrazowymi gminy Kroczyce i północno-wschodniej części Zawiercia stanowi również rejon wsi Morsko a także tereny pomiędzy Morskiem i Rzędkowicami (Skały Podlesickie).

Rys.1 Ruiny zamku Ogródzieniec

Generalnie baza noclegowo-gastronomiczna gminy jest dość słabo rozwinięta. W roku 2007 w obiektach noclegowych 10298 turystom odwiedzającym gminę Włodowice udzielono 18296 noclegów.

Najbardziej popularnymi wśród turystów obiektami noclegowymi i gastronomicznymi w gminie Włodowice są:

- Ośrodek Wypoczynkowy "Orle Gniazdo Hucisko" w Hucisku,
- Szkolne Schronisko Młodzieżowe w Rzędkowicach
- Ośrodek rekreacyjny „Jurajskie Centrum Wspinaczki i Rekreacji” w Rzędkowicach
- Hotel Skalny w Rzędkowicach
- gospodarstwa agroturystyczne we Włodowicach, Hucisku, Rzędkowicach, Górze Włodowskiej, Parkoszowicach,
- bary w Rzędkowicach, Rudnikach, Morsku i Hucisku.

Gmina Włodowice posiada cenną bazę zabytkową, na którą składają się:

- barokowy kościół p. w. św. Bartłomieja we Włodowicach z I dekady XVIII wieku

- ruiny pałacu kasztelańskiego we Włodowicach wzniesionego w I połowie XVIII wieku, dwukrotnie w XX wieku niszczonego przez pożar
- unikatowy układ urbanistyczny średniowiecznego rynku we Włodowicach

Gmina Włodowice jest obszarem dużej koncentracji szlaków turystycznych przygotowanych i utrzymywanych przez Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze. Przebiegają tędy takie szlaki jak:

- Szlak Orlich Gniazd – jeden z najbardziej znanych szlaków turystyki pieszej z Krakowa do Częstochowy przebiegający przez północno-wschodnią część gminy (wieś Zdów)
- Szlak Warowni Jurajskich opasający północno-wschodni skraj gminy, biegnący przez osadę Zdów-Młyny
- Szlak zamonitu im. T. Belkego (Niegowonice – Centuria – Krępa – Podzamcze – Gieblo – Mokrus – Siamoszyce – Przyłubsko – Kroczyce – Zdów)
- Szlak Rzędkowicki (Góra Zborów – Rzędkowice – Góra Włodowska)
- Szlak Skarżycki (Zawiercie Borowe Pole – Rudniki – Skarżyce – Piaseczno)
- Szlak Morski (Kroczycki) (Rzędkowice – Zamek Morsko – Kroczyce)
- Szlak Rowerowy Orlich Gniazd
- Transjurajski Szlak Konny

Dużą popularnością wśród osób przyjezdnych, a także i wśród licznych grup mieszkańców gminy cieszy się zalew we Włodowicach na Parkoszowskim Potoku.

Rys.2

Barokowy kościół p. w. św. Bartłomieja we Włodowicach oraz ruiny pałacu kasztelańskiego we Włodowicach

3. ODPADY Z SEKTORA KOMUNALNEGO

3.1 Odpady komunalne

3.1.1 Stan aktualny

„Plan Gospodarki Odpadami dla gminy Włodowice na lata 2004 – 2011” został przyjęty Uchwałą nr 120/XVIII/04 Rady Gminy Włodowice z dnia 29.10.2004. Od tego czasu nastąpiły zmiany w ustawach środowiskowych m. in. w ustawie o odpadach, o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, prawie ochrony środowiska, ustawie o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i depozytowej, o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.

Najważniejsze zmiany:

- 26.04.2006 r. przyjęcie regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie, Uchwała Rady Gminy Włodowice nr 232/XXIX/2006,
- 17.07.2006 r. określenie i podanie do publicznej wiadomości wymagań jakie muszą spełniać przedsiębiorcy ubiegający się o uzyskanie zezwoleń na odbiór odpadów komunalnych oraz opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych, Zarządzenie Wójta Gminy Włodowice nr 279/2006
- od października 2005r prowadzona jest ewidencja umów zawartych przez właścicieli nieruchomości na odbieranie odpadów komunalnych i odbieranie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych, ewidencja jest aktualizowana.

3.1.2 Rodzaj, ilość i źródła powstawania odpadów komunalnych

Odpady komunalne wg Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (Dz. U. 2007 nr. 39, poz. 251 z późn. zm.) to odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych, pochodzące od innych wytwórców, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych”. Odpady komunalne wytwarzane są przede wszystkim przez gospodarstwa domowe oraz obiekty infrastruktury (handel, usługi i rzemiosło, targowiska, szkolnictwo itp.).

Typowymi rodzajami odpadów komunalnych są odpady organiczne (pochodzenia roślinnego, zwierzęcego itp.), odpady mineralne, papier i tektura, tworzywa sztuczne, materiały tekstylne, szkło, metale. W strumieniu odpadów komunalnych znajdują się ponadto odpady wielkogabarytowe, odpady ulegające biodegradacji pochodzące z pielęgnacji terenów zielonych, odpady niebezpieczne takie jak: zużyte baterie i akumulatory, świetlówki, detergenty, odczynniki fotograficzne, leki, przepracowane oleje, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne, drewno zawierające substancje niebezpieczne itp., a także odpady z remontów i demontażu obiektów budowlanych.

Ilość odpadów komunalnych zmieszanych zebranych w latach 2006 - 2007 na terenie gminy Włodowice przedstawiono w tabeli 1 na podstawie informacji ankietowych uzyskanych od gminy.

Tabela 1 Ilość odpadów komunalnych zmieszanych wytworzonych na terenie gminy Włodowice ogółem [Mg/rok] oraz w przeliczeniu na 1 mieszkańca [kg/M/rok]

Ogółem [Mg/rok]		Na 1 mieszkańca [kg/M/rok]	
2006	2007	2006	2007
886,14	989,64	166,5	185,8

Według ankiety zorganizowaną zbiórka odpadów objętych jest 80% mieszkańców gminy.

Dla celów oszacowania ilości odpadów komunalnych z gospodarstw domowych przyjęto założenie, że średni wskaźnik emisji odpadów komunalnych z gospodarstw domowych (zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla powiatu zawierciańskiego) wynosi:

- dla terenów miejskich - 335 kg/M/rok
- dla terenów wiejskich 160 kg/M/rok.

Skład morfologiczny odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych dla powiatu zawierciańskiego przedstawiono w tabeli 2.

Tabela 2 Skład morfologiczny odpadów komunalnych wytworzonych w gospodarstwach domowych (dla powiatu zawierciańskiego)

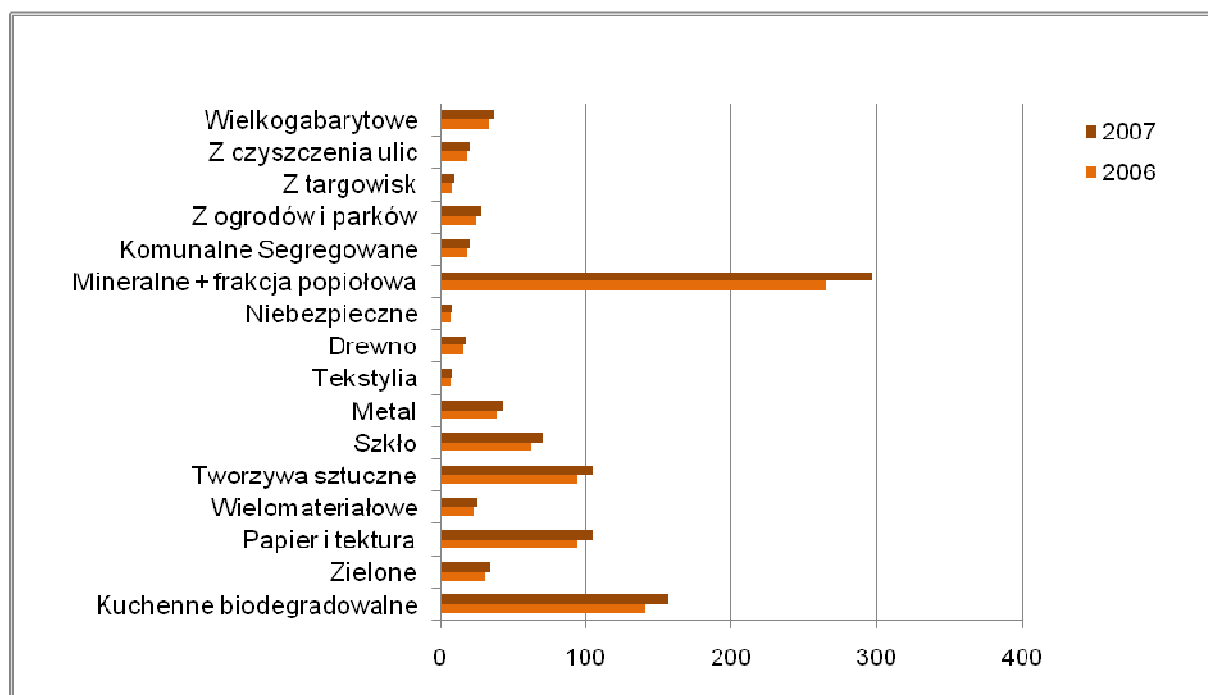
Fracje odpadów	Skład odpadów [%]		Skład ilościowy odpadów [kg/M/rok]	
	tereny miejskie	tereny wiejskie	tereny miejskie	tereny wiejskie
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	29,0	15,9	97,2	25,4
Odpady zielone	1,8	3,5	6,0	5,6
Papier i tektura	17,7	10,6	59,3	17,0
Odpady wielomateriałowe	3,5	2,6	11,7	4,2
Tworzywa sztuczne	12,4	10,6	41,5	17,0
Szkło	7,1	7,1	23,8	11,4
Metal	4,4	4,4	14,7	7,0
Odzież, tekstylia	0,9	0,9	3,0	1,4
Drewno	1,8	1,8	6,0	2,9
Odpady niebezpieczne	0,9	0,9	3,0	1,4
Odpady mineralne, w tym frakcja popiołowa	8,8	30,0	29,5	48,0
Odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie	2,0	2,1	6,7	3,2
Odpady zielone z ogrodów i parków	2,8	2,8	9,4	4,5
Odpady z targowisk	1,0	1,0	3,4	1,6
Odpady z czyszczenia ulic i placów	2,1	2,1	7,0	3,4
Odpady wielkogabarytowe	3,8	3,8	12,7	6,1
Razem	100	100	335,00	160,00

Bilans odpadów komunalnych wytworzonych w gminie Włodowice w latach 2006 – 2007 przedstawiono w tabeli 3 oraz na wykresie 1.

Tabela 3 Bilans odpadów komunalnych wytworzonych ogółem w 2006 r. i 2007 r. na terenie gminy Włodowice w podziale na 16 strumieni odpadów komunalnych [Mg].

Frakcje odpadów	2006	2007
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	140,9	157,4
Odpady zielone	31,0	34,6
Papier i tektura	93,9	104,9
Odpady wielomateriałowe	23,0	25,7
Tworzywa sztuczne	93,9	104,9
Szkło	62,9	70,3
Metal	39,0	43,5
Odzież, tekstylia	8,0	8,9
Drewno	16,0	17,8
Odpady niebezpieczne	8,0	8,9
Odpady mineralne, w tym frakcja popiołowa	265,8	296,9
Odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie	18,6	20,8
Odpady zielone z ogrodów i parków	24,8	27,7
Odpady z targowisk	8,9	9,9
Odpady z czyszczenia ulic i placów	18,6	20,8
Odpady wielkogabarytowe	33,7	37,6
Razem	887,0	990,0

Wykres 1 Bilans odpadów komunalnych wytworzonych ogółem w 2006 r. i 2007 r. na terenie gminy Włodowice w podziale na 16 strumieni odpadów komunalnych [Mg].

Ważnym aspektem przy definiowaniu wielkości odpadów zagospodarowywanych w sposób zorganizowany jest uwzględnienie tej części odpadów, która zostaje unieszkodliwiona we własnym zakresie przez mieszkańców, tj. głównie poprzez kompostowanie odpadów organicznych, spalanie papieru itp. Można z pewnym przybliżeniem założyć, iż różnica

między szacunkiem ilościowym na podstawie przyjętych wskaźników, a rzeczywistą wielkością wywożonych odpadów, daje ogólną informację na temat stopnia zagospodarowywania odpadów przez mieszkańców wybranego obszaru.

Ze względu na specyfikę oraz odrębne metody gospodarowania, ze strumienia odpadów komunalnych – tych wytworzonych w gospodarstwach domowych jak i u pozostałych wytwórców – wyodrębniono następujące odpady: odpady ulegające biodegradacji, odpady opakowaniowe, budowlane, wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz odpady niebezpieczne. Pozostałe odpady określono jako: drobne odpady powstające w gospodarstwach domowych, drobne odpady powstające u innych wytwórców.

Odpady ulegające biodegradacji

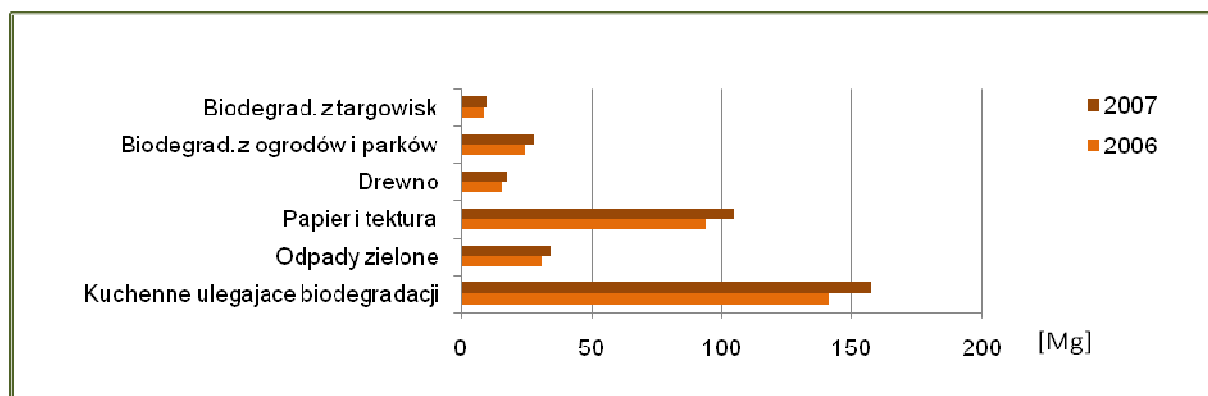
Ze względu na konieczność ograniczenia ilości odpadów biodegradowalnych kierowanych na składowiska odpadów i podjęcia w tym celu niezbędnych działań organizacyjno – technicznych zbilansowano odpady ulegające biodegradacji zawarte w odpadach komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Włodowice. Bilans ten przedstawiono w tabeli 4 oraz na wykresie 2.

Tabela 4 Bilans odpadów ulegających biodegradacji w strumieniu odpadów komunalnych wytworzonych w 2007 r. na terenie gminy Włodowice [Mg].

Nazwa strumienia	2006	2007
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	140,9	157,4
Odpady zielone	31,0	34,6
Papier i tektura	93,9	104,9
Drewno	16,0	17,8
Odpady biodegradowalne z ogrodów i parków	24,8	27,7
Odpady biodegradowalne z targowisk	8,9	9,9
Suma	315,5	352,3

Wykres 2 Bilans odpadów ulegających biodegradacji w strumieniu odpadów komunalnych wytworzonych w 2007 r. na terenie gminy Włodowice [Mg].

Część mieszkańców kompostuje odpady ulegające biodegradacji w przydomowych kompostownikach oraz wykorzystuje je we własnych gospodarstwach domowych jako karma dla zwierząt. Szacuje się, że w ten sposób jest zagospodarowywanych 10% tychże odpadów. W pozostałych przypadkach odpady biodegradowalne są odbierane od mieszkańców gminy indywidualnie na podstawie umów zawieranych między mieszkańcami, a firmami świadczącymi usługi wywozowe.

Odpady opakowaniowe

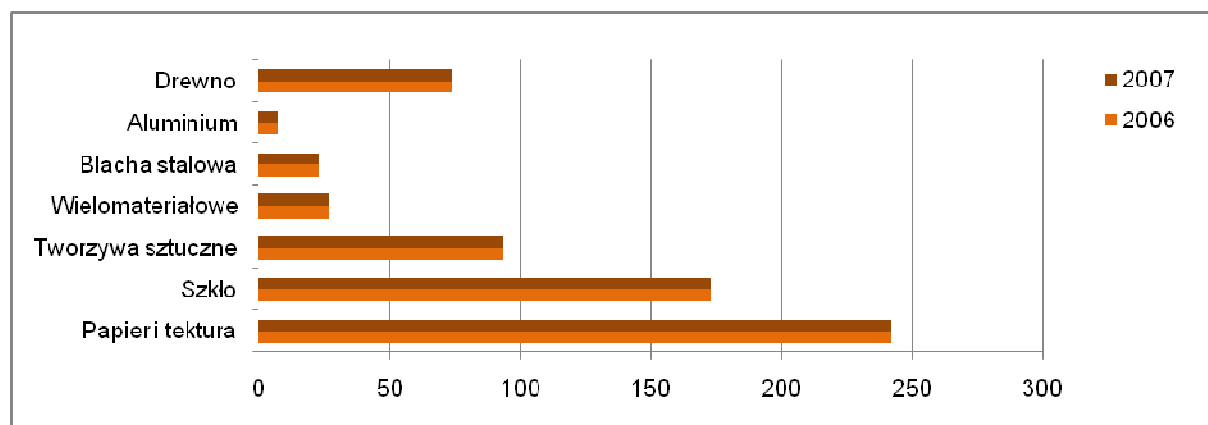
Ilość wytworzonych odpadów opakowaniowych na terenie powiatu zawierciańskiego w latach 2006-2007 oszacowano według wskaźników opracowanych przez Centralny Ośrodek Badawczo – Rozwojowy Opakowań w Warszawie. Bilans ten przedstawiono w tabeli 5 oraz na wykresie 3.

Tabela 5 Bilans odpadów opakowaniowych wytworzonych na terenie gminy Włodowice w 2006 r. i 2007 r.

Nazwa strumienia	Masa wytwarzanych odpadów opakowaniowych [kg/M/rok]*	Ilość odpadów opakowaniowych [Mg]	
		2006 r.	2007 r.
Papier i tektura	45,5	242,2	242,3
Szkło	32,4	172,5	172,5
Tworzywa sztuczne	17,6	93,7	93,7
Wielomateriałowe	5,1	27,1	27,1
Blacha stalowa	4,3	22,9	22,9
Aluminium	1,3	6,9	6,9
Drewno	13,9	73,9	74,0
Razem	119,8	637,7	637,9

* wg wskaźnika COBRO w Warszawie

Wykres 3 Bilans odpadów opakowaniowych wytworzonych na terenie gminy Włodowice w 2006 r. i 2007 r.

W gminie Włodowice prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów opakowaniowych. Ilość odpadów opakowaniowych i surowców wtórnych zebranych selektywnie w gminie Włodowice w latach 2006-2007 przedstawiono w tabeli 6.

Tabela 6 Zestawienie ilości odpadów opakowaniowych ogółem zebranych w gminie Włodowice w latach 2006 - 2007 [Mg/rok]

Szkło		Tworzywa sztuczne		Papier i tektura	
2006	2007	2006	2007	2006	2007
4,4	6,1	0,05	5,6	-	0,7

W analizowanych latach w gminie Włodowice zebrano łącznie następujące ilości odpadów opakowaniowych:

- 2006r. - 4,45 Mg
- 2007r. – 16,85 Mg

Zaobserwowano więc tendencje wzrostową ilości zbieranych odpadów opakowaniowych. Należy jednak zwrócić uwagę, że ilość zbieranych odpadów opakowaniowych stanowi tylko niewielki procent wytworzonych odpadów w gminie. Stosunek ilości zebranych odpadów do wytworzonych przedstawiono w tabeli 7.

Tabela 7 Stosunek ilości zebranych odpadów opakowaniowych do wytworzonych w gminie Włodowice w latach 2006 – 2007 [%]

Szkło		Tworzywa sztuczne		Papier i tektura	
2006	2007	2006	2007	2006	2007
2,55	3,54	0,05	5,98	0,00	0,03

Zauważalna jest tendencja wzrostowa zbiórki, szczególnie w przypadku tworzyw sztucznych.

Komunalne osady ściekowe

Na terenie gminy Włodowice nie są zlokalizowane żadne instalacje do oczyszczania ścieków komunalnych i przemysłowych. Z tego względu w gminie nie powstają osady ściekowe.

3.1.3 Istniejący system gospodarowania odpadami komunalnymi

Na system gospodarowania odpadami komunalnymi składają się: zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów, w tym również nadzór nad tymi działaniami oraz nad miejscami unieszkodliwiania odpadów.

Zbieranie zmieszanych odpadów komunalnych

Zorganizowanym odbiorem zmieszanych odpadów komunalnych objętych jest ok. 86% mieszkańców gminy. Średnio w skali miesiąca podpisywanych jest 10 nowych umów przez podmioty świadczące usługi w zakresie odbierania odpadów.

Odpady komunalne zbierane są do pojemników, w które wyposażeni są właściciele nieruchomości. Są to pojemniki o pojemności: 110 l, 120 l, 240 l i 1100 l (zabudowa jednorodzinna) lub kontenery o pojemności 5-10 m³ (osiedle mieszkaniowe). Odbiór odpadów następuje na podstawie zawartej umowy z uprawnioną firmą odbierającą odpady komunalne, posiadającą aktualne zezwolenia w zakresie odbierania i transportu odpadów komunalnych.

Na terenie gminy Włodowice usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości świadczone są przez przedsiębiorstwa przedstawione w tabeli 8.

Tabela 8 Wykaz podmiotów świadczących usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych na terenie gminy Włodowice (stan na 2007 rok)

Odpady komunalne stałe		
Nazwa przedsiębiorstwa	Adres	Telefon

Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o.	Ul. Krzywa 3, Zawiercie	032 672 13 93
Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „SANIKO” Sp. z o. o.	Ul. Prusa 70, Myszków	034 313 23 24
REMONDIS Sp. z o. o.	Ul. Kościuszki 210, Ogrodzieniec	032 673 20 31
ALBA – Ekoplus Sp. z o. o.	Ul. Starocmentarna 2, Dąbrowa Górnicza	032 262 50 29
„PROFESSIONAL” S. C. Wiesław Strach i Elżbieta Strach	Ul. Okrężna 15, Rąbień	034 365 05 01
Odpady komunalne ciekłe		
Nazwa przedsiębiorstwa	Adres	Telefon
Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o.	Ul. Krzywa 3, Zawiercie	032 672 13 93
Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych „SANIKO” Sp. z o. o.	Ul. Prusa 70, Myszków	034 313 23 24
Adrian Szkop	Ul. Królowej Jadwigi 52, Myszków	034 313 93 06 0889 583 722
Rejonowe Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o	Ul. 11-go Listopada 2, Zawiercie	032 672 20 17
Marek Wnuk, Firma Handlowo-Usługowa	Ul. Ogrodowa 50, Włodowice	034 315 31 24
Duda Stanisław „DUDEX, Firma Usługi Asenizacyjne”	Ul. Myśliwska 10, Zawiercie	032 670 31 51 0600 135 343
Miśta Paweł, Firma Usługowo-Handlowa	Ul. Lotnicza 8A, Zawiercie	032 671 44 04 0602 708 347
Zakład Usług Komunalnych i Mieszkaniowych s.c. Wacław Kała, Joanna Kołodziejczyk	Ul. Poczтовая 14, Łazy	032 672 94 78
WC SERWIS Bańska, Kucharski Sp. j.	Ul. Pod Borem 10, Zabrze	032 278 45 31

Selektywne zbieranie odpadów opakowaniowych

Zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie podmioty świadczące usługi w zakresie zbierania odpadów komunalnych mają obowiązek zorganizowania selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych. Zbiórka prowadzona jest w systemie workowym (zabudowa jednorodzinna i niska) oraz w systemie wielopojemnikowym (osiedle mieszkaniowe). Według Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Włodowice odpady

opakowaniowe zbierane są systemem workowym w okresie letnim co miesiąc (VI – IX), a po sezonie letnim co 2 miesiące. Ponadto gmina zorganizowała dwa niezależne punkty selektywnej zbiórki surowców (plastik i makulatura)

Na rys. 3 i 4 przedstawiono zdjęcia pojemników do selektywnej zbiórki.

Rys. 3. Pojemniki do zbiórki odpadów opakowaniowych przy osiedlu obsługiwanych przez ZGK Włodowice.

Rys. 4. Selektywna zbiórka surowców zorganizowana przez gminę.

Tabela 9 przedstawia dane dotyczące ilości odpadów pozyskiwanych z selektywnej zbiórki w gminie Włodowice w latach 2006-2007.

Tabela 9 Zestawienie ilości odpadów pozyskiwanych z selektywnej zbiórki w gminie Włodowice w latach 2006 - 2007 [Mg/rok]

Rodzaj odpadu	2006	2007
Papier	-	0,7
Szkło	4,4	6,1
Tworzywa sztuczne	0,05	5,6
Metale	-	-
Odpady ulegające biodegradacji	-	-
Inne – zebrane podczas likwidacji dzikich wysypisk (azbest)	-	1,0

*W 2008 roku usunięto 61,4Mg azbestu, program usuwania azbestu zostanie opracowany w 2010 roku na kwotę około 10 tys. zł.

Zbieranie odpadów biodegradowalnych

Zgodnie z informacją otrzymaną z Urzędy Gminy w chwili obecnej tworzony jest dopiero system selektywnej zbiórki odpadów biodegradowalnych. Firma wywozowa ALBA Ekoplus Sp. z o.o. Dąbrowa Górnicza przekazała w 2008 roku obsługiwany mieszkańcom worki w kolorze czarnym przeznaczone do zbiórki tego typu odpadów.

Ponadto, ze względu na charakter wiejski gminy, wiele odpadów podlega kompostowaniu w przydomowych ogródkach.

Zbieranie odpadów wielkogabarytowych

W gminie Włodowice raz w roku w wyznaczonym przez urząd terminie prowadzona jest zbiórka odpadów wielkogabarytowych od mieszkańców. Akcja jest ogłaszana na tablicy ogłoszeń oraz na stronie urzędu. Mieszkańcy wystawiają odpady wielkogabarytowe przed swoją nieruchomością i zgłaszają do urzędu potrzebę odbioru. Odpady wielkogabarytowe zbierane są również indywidualnie jako "usługa na telefon" w miarę potrzeb mieszkańców. Dotychczas nie dokonywano zbiórki odpadów wielkogabarytowych organizowanej przez Urząd Gminy.

Zbieranie odpadów elektrycznych i elektronicznych

Na terenie gminy Włodowice jest organizowana zbiórka zużytych urządzeń elektrycznych i elektronicznych. Zbierany jest głównie wielkogabarytowy sprzęt AGD, w tym lodówki i zamrażarki, małogabarytowy sprzęt AGD oraz sprzęt RTV. W roku 2007 oraz 2008 zebrano następujące ilości urządzeń:

Tabela 10 Zestawienie ilości zebranego sprzętu elektrycznego i elektronicznego w gminie Włodowice w 2007 i 2008 roku [szt]

Rodzaj odpadu	2007	2008
Telewizory	38	86
Monitory	7	1
Drukarki	1	
Lodówki, zamrażarki	1	12
Pralki	1	1
Kineskopy	1	1
Tonery, telefony	4	
Odkurzacze	-	1
Pozostałe: radio, czajniki, opiekacze	3	24

W sumie w roku 2007 zebrano 1,5 Mg odpadów elektrycznych i elektronicznych (w roku 2006 zbiórka nie była jeszcze prowadzona), a w 2008 roku 2,4 Mg odpadów elektrycznych i elektronicznych.

Zbieranie odpadów budowlanych

Za odpady budowlane uznaje się odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych, będące częścią strumienia odpadów komunalnych.

Odbiór tego typu odpadów realizowany jest przez firmy wywozowe na indywidualne zgłoszenie mieszkańców.

Selektywna zbiórka odpadów niebezpiecznych

Istotnym elementem w zakresie planów gospodarki odpadami jest problematyka odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych, w tym organizacja ich zbiórki i utylizacji / unieszkodliwiania. Do tej grupy odpadów należą: aerozole, akumulatory, baterie, farby i lakiery, farmaceutyki, rozpuszczalniki, świetlówki, zużyte oleje oraz inne substancje chemiczne takie jak np. kwasy i zasady, pestycydy, chemiczne produkty laboratoryjne, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.

W gminie Włodowice nie został utworzony gminny punkt zbierania odpadów problemowych ze względu na wysoki koszt, brak odpowiedniego terenu, jak również małą skalę zbiórki. Systemem zbierania objętych została tylko część strumienia odpadów niebezpiecznych: baterie, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, azbest i opony.

Zbiórka zużytych baterii prowadzona jest w oznakowanych pojemnikach (dostarczonych przez organizację odzysku REBA) w Szkole Podstawowej we Włodowicach. Raz w roku organizowana jest objazdowa zbiórka zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, który zbierany jest przez samochód objeżdżający miejscowości gminy. Ponadto zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. nr 180, poz. 1495) w zbiórkę zużytego sprzętu włączone są placówki handlu detalicznego i hurtowego. Przy sprzedaży urządzeń i artykułów gospodarstwa domowego sprzedawcy detaliczni i hurtowi są zobowiązani do nieodpłatnego przyjęcia tego samego rodzaju zużytego sprzętu na zasadzie 1:1.

Opony są – podobnie jak zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny – zbierane w czasie objazdowej zbiórki. Zbiórka taka odbywa się raz w roku.

Zagadnienia dotyczące usuwania azbestu opisano szerzej w punkcie 4.2 dotyczącym odpadów pochodzących z sektora gospodarczego. W tym miejscu należy wspomnieć, że gmina na bieżąco usuwa powstające wysypiska odpadów, na których m.in. znajdowane są odpady azbestowe. W roku 2007 na nielegalnych wysypiskach usunięto około 1,00Mg tego typu odpadów.

W tabeli 10 przedstawiono istniejące systemy zbiórki odpadów niebezpiecznych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych oraz ilości zebrane w 2006 i 2007 roku.

Tabela 10 Zestawienie systemów zbiórki odpadów niebezpiecznych wydzielonych ze strumienia odpadów komunalnych oraz ilości zebrane w 2006 i 2007 roku.

Nazwa strumienia	Rodzaj systemu zbiórki	Ilości odpadów, Mg	
		2006 r.	2007 r.
Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	Zbiórka objazdowa - 1x w roku Zbiórka w sklepach	nie prowadzono	7,0
Baterie	Zbiórka w Szkole Podstawowej	-	0,02

Opony	Zbiórka objazdowa - 1x w roku	3,45	2,6
Zużyte oleje	Brak	-	-
Substancje chemiczne	Brak	-	-
Azbest	Likwidacja dzikich wysypisk	-	1,0
Razem		3,45	10,62

*W 2008 roku zebrano 4,4 Mg opon

3.1.4 Rodzaj, rozmieszczenie oraz moc przerobowa instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych

Unieszkodliwianie odpadów

Składowanie odpadów

Podstawowym sposobem unieszkodliwiania odpadów komunalnych w powiecie zawierciańskim jest ich składowanie. Na terenie gminy Włodowice nie funkcjonuje czynne składowisko odpadów komunalnych. Odpady komunalne z terenu gminy są wywożone i unieszkodliwiane na składowiskach należących do następujących podmiotów:

- Zakład Unieszkodliwiania Odpadów dla miasta Zawiercie, ul. Podmiejska, 42-400 Zawiercie,
- Częstochowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Sobuczynie ul. Konwaliowa 1, 42-263 Wrzosowa
- Miejski Zakład Przetwarzania Odpadów Komunalnych „LIPÓWKA II”, ul. Główna 144A, Dąbrowa Górnicza

W gminie Włodowice obserwuje się również powstawanie tzw. „dzikich wysypisk”. W 2006 roku odnotowano 6 dzikich składowisk odpadów o łącznej powierzchni 0,1ha, natomiast w 2007 roku odnotowano 2 dzikie składowiska odpadów o łącznej powierzchni 0,02ha. Wg Planu Gospodarki Odpadami dla powiatu zawierciańskiego przyczyną ich powstawania jest:

- brak systemu zorganizowanego zbierania odpadów komunalnych od wszystkich mieszkańców,
- brak dostatecznej kontroli umów zawartych na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości,
- wzrost cen za odbieranie odpadów komunalnych od mieszkańców,
- wciąż niska jeszcze świadomość ekologiczna społeczeństwa

Odzysk odpadów

Na terenie gminy Włodowice nie planuje się budowy kompostowni oraz sortowni odpadów komunalnych. W powiecie zawierciańskim znajduje się ręczno – mechaniczna sortownia odpadów komunalnych, funkcjonująca w ramach Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych dla Miasta Zawiercie przy ul. Podmiejskiej w Zawierciu, dokąd są kierowane m. in. odpady z terenu gminy Włodowice. W sortowni tej w latach 2006-2007 procesowi odzysku R15 (przetwarzanie odpadów, w celu ich przygotowania do odzysku, w tym recyklingu) poddano następujące ilości odpadów (tabela 11).

Tabela 11 Odpady poddane procesowi odzysku w sortowni Zakładu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o

Rodzaj odpadu	2006 r.	2007 r.
Papier i tektura (20 01 01)	59,79	50,6
Szkło (20 01 02)	673,2	187,9
Tworzywa sztuczne (20 01 39)	54,9	106,8
Metale (20 01 40)	4,5	-
Razem	792,45	345,3

Spadek ilości papieru i szkła kierowanego na sortownię wynika najprawdopodobniej z brakiem zainteresowania dalszym odbiorem tego typu odpadów od firm obsługujących teren gminy.

Zamykanie i rekultywacja składowisk odpadów komunalnych

Na terenie gminy Włodowice znajduje się nieczynne już składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, które znajduje się obecnie w fazie poeksploatacyjnej. Składowisko należy do Urzędu Gminy Włodowice. Jego eksploatację rozpoczęto w 1993 roku, natomiast zakończono z dniem 31.12.2005 roku.

Parametry techniczne nieczynnego składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne we Włodowicach zawiera tabela 12.

Tabela 12 Podstawowe parametry techniczne składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne na terenie gminy (stan na koniec czerwca 2003 rok)

Powierzchnia [ha]		Kubatura [m ³]	Nagromadzenie odpadów		Wypełnienie składowiska %	Rok rozpoczęcia eksploatacji	Rok zakończenia eksploatacji
Działka składowiska	Obszar składowania		[m ³]	Mg			
0,58	0,3	5 350	3 250	682,5	40	1993	2005

W dniu zamknięcia składowiska zdeponowanych było łącznie 5037m³ odpadów komunalnych. Podstawową przyczyną podjęcia działań w celu zamknięcia składowiska było osiągnięcie efektu ekologicznego poprzez ochronę wód, gleby i powietrza atmosferycznego. Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne wpływało negatywnie na wody gruntowe i podziemne – stanowiło potencjalne zagrożenie dla jurajskiego piętra wodonośnego jak również dla triasowego piętra wodonośnego ze względu na występujące w podłożu uskoki warstw osadów. Ponadto składowisko nie spełniało aktualnych przepisów dotyczących niezbędnego wyposażenia składowisk odpadów: nie posiadało zasilania elektrycznego, nie było wyposażone w instalację wodociągową oraz nie posiadało urządzeń do pomiaru ilości odpadów. Składowisko uzyskało decyzję na rekultywację z dn. 29.11.2005 roku Nr RO6 – 6018/II/8/2/05 oraz decyzję na zamknięcie składowiska z dn. 08 czerwca 2006 roku Nr RO.VII/7656/3/5. Prace rekultywacyjne obejmować będą uformowanie i zagęszczenie zdeponowanych odpadów oraz naniesienie warstw rekultywacyjnych (wyrównawczej, uszczelniającej, denażowej i rekultywacyjnej). Po naniesieniu warstw nastąpi rekultywacja

biologiczna poprzez obsianie czaszy składowiska mieszanką traw i roślin motylkowych. Termin zakończenia rekultywacji planowany jest na rok 2010, natomiast do 2036 planowany jest monitoring zrehabilitowanego składowiska.

3.1.5 Podsumowanie i identyfikacja problemów w zakresie gospodarki odpadami

W gminie Włodowice nastąpił znaczący postęp systemu gospodarowania odpadami w stosunku do stanu opisanego w pierwszym planie gospodarki odpadami. Zorganizowanym systemem zbiórki zmieszanych odpadów komunalnych objętych zostało już 86% mieszkańców gminy (w stosunku do 30% w roku 2002). W gminie wprowadzona została ponadto selektywna zbiórka surowców – papieru i tektury, tworzyw sztucznych oraz szkła. Zbiórka prowadzona jest w systemie workowym dla zabudowy jednorodzinnej (osobne worki na szkło, tworzywa sztuczne oraz papier,) oraz w systemie wielopojemnikowym dla zabudowy wielorodzinnej (centralne zbiornice). Niestety ilość zebranych w ten sposób surowców jest nadal niewielka i zawiera się w 2007 roku w stosunku do wytworzonych odpadów: 0,03% dla papieru i tektury do prawie 6% dla tworzyw sztucznych. Spowodowane jest to prawdopodobnie ciągle jeszcze niską świadomością ekologiczną mieszkańców gminy. Pozytywny jest fakt, że obserwuje się tendencję rosnącą.

Gmina nie posiada gminnego punktu zbiórki odpadów niebezpiecznych i problemowych (GPZON). Jest to spowodowane wysokimi kosztami prowadzenia takiego punktu, jak również brakiem odpowiedniego terenu. Ze względu na wielkość gminy wprowadzenie GPZON-u wydaje się nieracjonalne. W zastępstwie wprowadzono cykliczne, objazdowe zbiórki odpadów: elektronicznych, wielkogabarytowych i opon. Brak jest systemu zbiórki pozostałych odpadów problemowych, tj. np. farb i lakierów, przeterminowanych środków ochrony roślin oraz przeterminowanych leków.

Gmina nie posiada na swoim terenie instalacji do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Odpady z terenu gminy wywożone są przez podmioty na instalacje wskazane w zezwoleniach. Na terenie gminy znajduje się nieczynne składowisko odpadów komunalnych. Składowisko zostanie zrehabilitowane do roku 2010, a jego monitoring prowadzony będzie do roku 2036. Koszt rekultywacji szacowany jest na 719 688,93zł.

Dużym problemem w gminie pozostaje dzikie wysypiska, na których znajduje się również azbest. Są one na bieżąco usuwane przez gminę. W roku 2007 usunięto 1 wysypisko o łącznej masie 1,00Mg odpadów.

3.2 Prognozowane zmiany w gospodarce odpadami komunalnymi

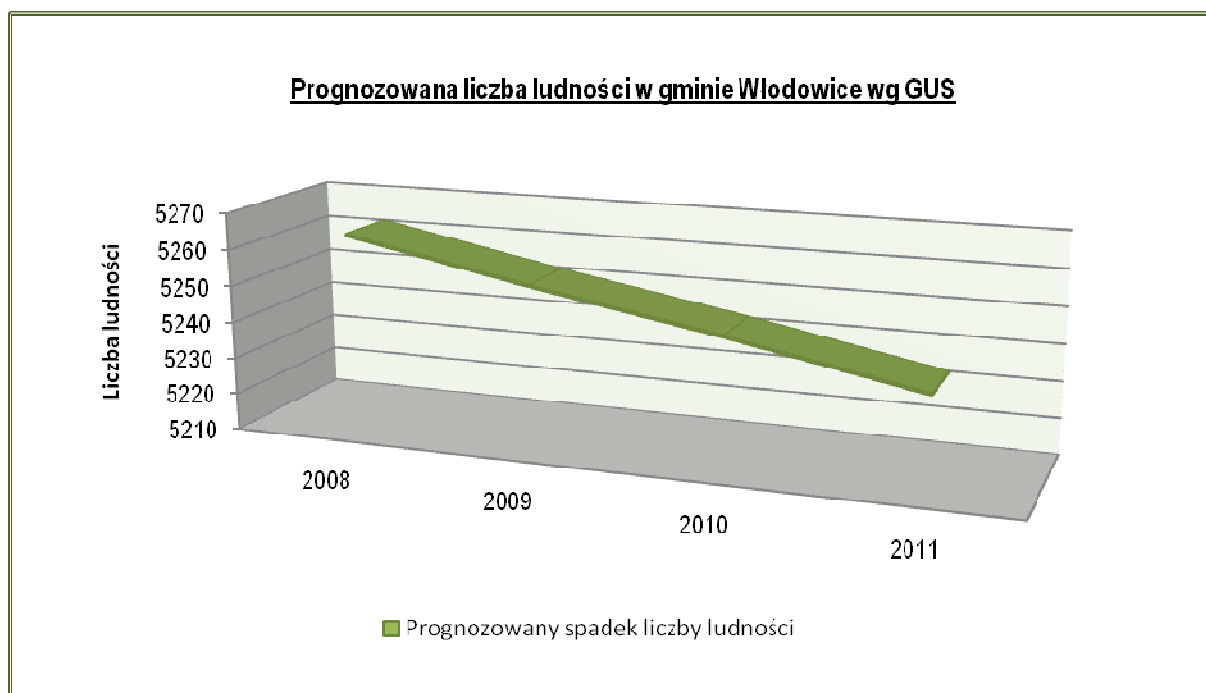
Prognozując zmiany ilości i jakości odpadów komunalnych przyjęto za „Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2010” następujące założenia:

- nie będą występowały istotne zmiany składu morfologicznego wytworzonych odpadów komunalnych;
- wzrost jednostkowego wskaźnika wytworzenia odpadów kształtować się będzie na poziomie 5% w okresach 5-letnich;
- ilość powstałych odpadów w grupie 20 wzrastać będzie średnio o 5% w okresach 5-letnich (1% w skali roku).

Tabela 13 zawiera prognozowaną liczbę ludności dla gminy Włodowice na lata 2008- 2011.

Tabela 13. Prognoza liczby ludności dla gminy Włodowice wg GUS.

Rok	2008	2009	2010	2011
Liczba mieszkańców	5 263	5 253	5 244	5 234

Prognozowaną ilość odpadów komunalnych dla gmin powiatu zawierciańskiego w latach 2008- 2011 obliczono na podstawie rzeczywistego wskaźnika charakterystyki jakościowej odpadów komunalnych obliczonego za 2006 r., zmian wskaźników wytworzenia odpadów wg KPGO 2010 oraz prognozy demograficznej (dane z GUS). W tabeli 14 przedstawiono wskaźniki wytworzenia oraz skład odpadów komunalnych prognozowanych na lata 2008-2011 na terenach wiejskich powiatu zawierciańskiego.

Tabela 14 Wskaźniki wytworzenia poszczególnych strumieni odpadów komunalnych na terenach wiejskich w powiecie zawierciańskim w latach 2008- 2011 [kg/M² rok]

Nazwa strumienia odpadów	2008	2009	2010	2011
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	26,0	26,2	26,5	26,7
Odpady zielone	5,7	5,8	5,8	5,9
Papier i tektura	17,3	17,5	17,6	17,8
Odpady wielomateriałowe	4,2	4,3	4,3	4,4
Tworzywa sztuczne	17,3	17,5	17,6	17,8
Szkło	11,6	11,7	11,8	11,9
Metal	7,2	7,3	7,3	7,4

Odzież, tekstylia	1,5	1,5	1,5	1,5
Drewno	2,9	3,0	3,0	3,0
Odpady niebezpieczne	1,5	1,5	1,5	1,5
Odpady mineralne, w tym frakcja popiołowa	49,0	49,5	49,9	50,4
Odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie	3,3	3,3	3,3	3,4
Odpady zielone z ogrodów i parków	4,6	4,6	4,7	4,7
Odpady z targowisk	1,6	1,6	1,7	1,7
Odpady z czyszczenia ulic i placów	3,4	3,5	3,5	3,5
Odpady wielkogabarytowe	6,2	6,3	6,3	6,4
Razem	163,2	164,8	166,5	168,2

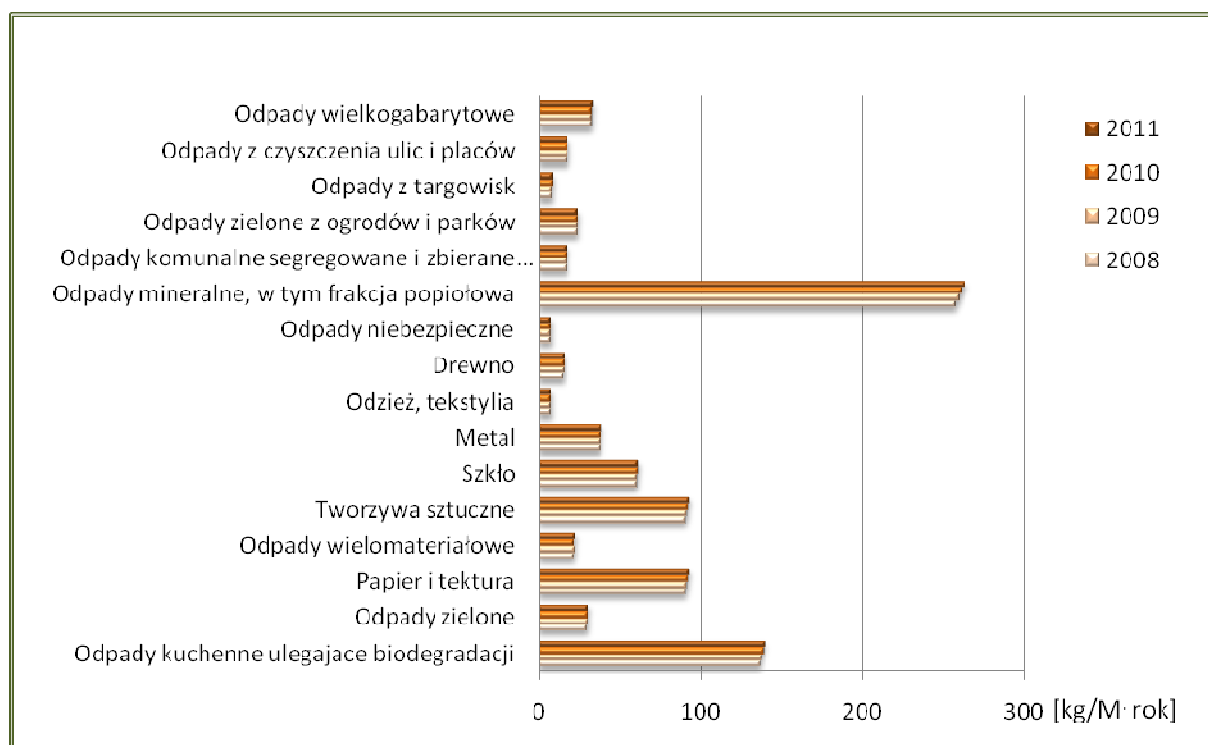
Prognozowaną ilość poszczególnych strumieni odpadów komunalnych wytworzonych w gminie Włodowice w latach 2008-2011 przedstawiono w tabeli 15 i na wykresie 4.

Tabela 15 Prognozowana ilość odpadów komunalnych wg strumieni na lata 2008-2011 dla gminy Włodowice [Mg/rok]

Nazwa strumienia odpadów	2008	2009	2010	2011
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	136,8	137,6	139,0	139,7
Odpady zielone	30,0	30,5	30,4	30,9
Papier i tektura	91,0	91,9	92,3	93,2
Odpady wielomateriałowe	22,1	22,6	22,5	23,0
Tworzywa sztuczne	91,0	91,9	92,3	93,2
Szkło	61,1	61,5	61,9	62,3
Metal	37,9	38,3	38,3	38,7
Odzież, tekstylia	7,9	7,9	7,9	7,9
Drewno	15,3	15,8	15,7	15,7
Odpady niebezpieczne	7,9	7,9	7,9	7,9

Odpady mineralne, w tym frakcja popiołowa	257,9	260,0	261,7	263,8
Odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie	17,4	17,3	17,3	17,8
Odpady zielone z ogrodów i parków	24,2	24,2	24,6	24,6
Odpady z targowisk	8,4	8,4	8,9	8,9
Odpady z czyszczenia ulic i placów	17,9	18,4	18,4	18,3
Odpady wielkogabarytowe	32,6	33,1	33,0	33,5
Razem	858,9	865,7	873,1	880,4

Wykres 4 Prognozowana ilość odpadów komunalnych wg strumieni na lata 2008-2011 dla gminy Włodowice [Mg/rok]

Odpady ulegające biodegradacji

Do odpadów ulegających biodegradacji w strumieniu odpadów komunalnych zaliczono :

- 1) odpady kuchenne ulegające biodegradacji,
- 2) odpady zielone,
- 3) odpady z papieru i tektury (opakowaniowe i nieopakowaniowe),
- 4) drewno.
- 5) odpady biodegradowalne z pielęgnacji parków i ogrodów,
- 6) odpady z targowisk.

Prognozy ilości wytwarzanych odpadów ulegających biodegradacji na terenie gminy Włodowice w latach 2008-2011 przedstawiono w tabeli 16.

Tabela 16 Prognozowana ilość wytworzonych odpadów ulegających biodegradacji na terenie gminy Włodowice w latach 2008-2011[Mg/rok]

Nazwa strumienia odpadów	2008	2009	2010	2011
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	136,8	137,6	139,0	139,7
Odpady zielone	30,0	30,5	30,4	30,9
Papier i tektura	91,0	91,9	92,3	93,2
Drewno	15,3	15,8	15,7	15,7
Odpady biodegradowalne z ogrodów i parków	24,2	24,2	24,6	24,6
Odpady biodegradowalne z targowisk	8,4	8,4	8,9	8,9
Razem	305,7	308,4	310,9	313,0

Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych

Wg danych przekazanych przez gminę w roku 2006 wytworzono 3,45Mg odpadów niebezpiecznych, w roku 2007 – 10,62Mg. W tabeli 17 przedstawiono prognozy wytwarzania odpadów niebezpiecznych w latach 2008 – 2011.

Tabela 17 Prognoza ilości odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych w gminie Włodowice w latach 2008-2011

Ilość odpadów [Mg]			
2008	2009	2010	2011
1,5	1,5	1,5	1,5

Odpady opakowaniowe

Prognozę ilości odpadów opakowaniowych dla gminy Włodowice oszacowano na podstawie prognozy demograficznej oraz prognozy ilości odpadów opakowaniowych wg KPGO 2010. Biorąc pod uwagę stabilizację ilości opakowań wprowadzonych na rynek, postęp technologiczny w zakresie wytwarzania opakowań, polegający na znacznym obniżeniu ich masy w systemach pakowania towarów (u źródła zgodnie z normą PN-EN 13428:2005) nie przewiduje się wzrostu masy odpadów opakowaniowych zarówno w KPGO 2010 jak i poniższej prognozie. Oszacowaną masę wszystkich rodzajów opakowań (również tych nieobjętych obowiązkiem odzysku i recyklingu) przedstawiono w tabeli 18.

Tabela 18 Prognoza ilości odpadów opakowaniowych na rok 2010 dla gminy Włodowice [Mg/rok]

Rok	Rodzaj materiału opakowaniowego						Razem
	Papier i tektura	Szkło	Tworzywa sztuczne	Wiele materiałowe	Metal	Drewno i materiały naturalne	
2010	92,3	61,9	92,3	22,5	38,3	15,7	323,0

3.4 Prognoza odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych

W Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2010 zgodnie z Dyrektywą Rady 1999/31/EC w art. 5 określone zostały wymagania w zakresie deponowania na składowiskach odpadów komunalnych ulegających biodegradacji. Ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przeznaczonych do składowania powinny wynosić:

- w 2010 roku – nie więcej niż 75%,
  - w 2013 roku – nie więcej niż 50%,
  - w 2020 roku – nie więcej niż 35%
- masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Według wskaźnika w KPGO 2010 ilość wytworzonych odpadów ulegających biodegradacji w 1995 r. przypadająca na statystycznego mieszkańca wynosiła:

- tereny wiejskie: 47 kg/M² rok,
- tereny miejskie: 155 kg/ M² rok.

Liczba mieszkańców gminy Włodowice w 1995r. wg danych GUS wynosiła 5304 osób. W roku 1995, do którego odnosi się ilość możliwych do składowania w poszczególnych latach odpadów ulegających biodegradacji) w gminie Włodowice wytworzono 249,3Mg odpadów, odpadów ulegających biodegradacji. Z przedstawionych wyliczeń wynika, że w gminie Włodowice do roku 2011 istnieje konieczność dodatkowego zagospodarowywania odpadów ulegających biodegradacji, co przedstawia tabela 19.

Tabela 19 Planowany recykling odpadów ulegających biodegradacji (Mg/rok)

Rodzaj odpadów	2008	2009	2010	2011
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	136,8	137,6	139,0	139,7
Odpady zielone	30,0	30,5	30,4	30,9
Papier i tektura	91,0	91,9	92,3	93,2
Drewno	15,3	15,8	15,7	15,7
Odpady biodegradowalne z ogrodów i parków	24,2	24,2	24,6	24,6
Odpady biodegradowalne z targowisk	8,4	8,4	8,9	8,9
Łączna ilość odpadów ulegających biodegradacji	305,7	308,4	310,9	313,0
Dopuszczalne składowanie			186,9	145,4
Dodatkowy konieczny recykling			124	167,6

Należy pamiętać, że zbyt późne podjęcie działań w zakresie odpadów biodegradowalnych spowoduje, że nie osiągnięte zostaną określone wyżej poziomy odzysku.

Z tego względu już w latach 2008 i 2009 powinna zostać wdrożona selektywna zbiórka odpadów biodegradowalnych, tak aby umożliwić ich odzysk, a w szczególności recykling.

3.5 Przyjęte cele w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi

Do nadrzędnych celów w zakresie gospodarki odpadami należy:

- 1) ochrona środowiska,
- 2) zrównoważony rozwój gminy,
- 3) zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego w gminie.

Osiąganie celów nadrzędnych wymaga realizacji wyznaczonych celów pośrednich.

Cele pośrednie na lata 2009-2011

- Wspieranie działań zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie prawidłowego funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi,
- Objęcie zorganizowanym systemem zbierania i odbierania wszystkich rodzajów odpadów komunalnych 100% mieszkańców gminy, najpóźniej do końca 2012r,
- Wspieranie działań w zakresie rozbudowy systemu selektywnej zbiórki odpadów:
  - odpadów zielonych z parków i ogrodów,
  - papieru i tektury,
  - odpadów opakowaniowych ze szkła,
  - tworzyw sztucznych i metali,
  - opadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych (w tym: zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, przeterminowanych leków, chemikaliów),
  - odpadów wielkogabarytowych i odpadów budowlano-remontowych
- Wylimitowanie praktyk nielegalnego składowania odpadów.

Odpady ulegające biodegradacji

Cele na lata 2009-2011

- Selektywne zbieranie i odbieranie odpadów ulegających biodegradacji,
- Ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania – do dnia 31 grudnia 2010 r. – nie więcej niż 75% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych

Cele na lata 2009-2011

- Rozwój selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych.
- Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie zagrożeń, jakie stwarza niekontrolowane przedostawanie się odpadów niebezpiecznych do środowiska.

- Osiągnięcie minimalnych wskaźników selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych: 50% w 2010 r.

Odpady opakowaniowe

Cele na lata 2009-2011

- Selektywne zbieranie i odzysk odpadów opakowaniowych,
- Doskonalenie systemu selektywnego zbierania w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu:– odzysk 55%, recykling 40% w 2011 r.

Odpady wielkogabarytowe

Cele na lata 2009-2011

- Wdrożenie systemu selektywnego zbierania w celu osiągnięcia odpowiednich limitów odzysku na poziomie 50% w 2010 r.

3.6 Działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi

3.6.1 Zadania

Zadania, których realizacja zapewni poprawę sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi realizowane będą przez okres najbliższych 3 lat (2009-2011) i obejmą następujące przedsięwzięcia:

- rozbudowanie istniejącego systemu selektywnego odbierania odpadów i osiągnięcie odpowiednich poziomów selektywnej zbiórki;
- wdrożenie systemu selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych (przeterminowane leki, farby i lakiery, itp.),
- zapobieganie powstawaniu "dzikich wysypisk" odpadów przez monitoring i kontrolę;
- konsekwentne korzystanie z narzędzi administracyjnych, w które ustawodawca wyposażył gminy (decyzje administracyjne);
- współpraca z firmami specjalistycznymi zajmującymi się odzyskiem i recyklingiem odpadów niebezpiecznych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów budowlanych, wielkogabarytowych, różnego rodzaju opakowań oraz recyklingiem organicznym;
- intensywne działania edukacyjne.

3.6.2 Edukacja ekologiczna mieszkańców

Edukacja ekologiczna powinna docierać do wszystkich grup wiekowych i społecznych. W związku z tym ważne jest znalezienie odpowiednich środków przekazu tak, aby w najprostszy i najskuteczniejszy sposób przekazywać informację ekologiczną. W zależności od formy i treści przekazu, można wyróżnić następujące grupy, do których kierowane będą odpowiednio przygotowane informacje:

- pracownicy administracji publicznej,

- nauczyciele i dziennikarze,
- dzieci i młodzież,
- dorośli mieszkańcy,
- przedsiębiorcy.

Edukacja ekologiczna wiąże się z:

- działaniami podnoszącymi świadomość ekologiczną społeczeństwa,
- działaniami zmierzającymi do uzyskania akceptacji społecznej dla rozwiązań zaproponowanych w planach gospodarki odpadami (poparcie społeczne jest ważnym czynnikiem w procesie wdrażania).

Do głównych założeń edukacji ekologicznej w zakresie gospodarki odpadami należy m. in:

- podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, w tym prewencja,
- rozpowszechnianie zasad prawidłowego postępowania z odpadami,
- informowanie o korzyściach dla środowiska związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki odpadami,
- informowanie o oddziaływaniu odpadów na środowisko (wody, powietrze, powierzchnię ziemi).

Podnoszenie świadomości obywateli winno obejmować:

- działania edukacyjne (prowadzenie zajęć dydaktycznych w szkołach, organizowanie seminariów tematycznych, szkolenie pracowników administracji samorządowej oraz przedsiębiorców),
- działania popularyzacyjne (rozpowszechnianie ulotek, publikacje w prasie lokalnej, konkursy, festyny),
- działania informacyjne (udostępnianie informacji o gospodarce odpadami).

3.7 Proponowany system gospodarki odpadami

Na system gospodarki odpadami składają się m. in.: zbieranie, transport, odzysk, recykling i unieszkodliwianie odpadów. Zasady, na których będzie opierał się system gospodarki odpadami komunalnymi w gminie Włodowice są następujące:

- ustawowa realizacja zadań gminy w sposób uzasadniony ekonomicznie,
- realizacja zadań w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi przez gminę wspólnie z podmiotami, które dostosowały swoją działalność do zmian wprowadzonych w ustawie z dnia 13 września 1996 o utrzymaniu czystości i porządku w gminach
- gmina zapewni objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanym systemem odbierania wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, a więc:
  - 1) kuchennych ulegających biodegradacji,
  - 2) zielonych, np. z pielęgnacji ogrodów, zieleni komunalnej,
  - 3) papieru i tektury nieopakowaniowej,
  - 4) opakowań z papieru i tektury,
  - 5) tworzyw sztucznych nieopakowaniowych,

- 6) opakowań z tworzyw sztucznych,
- 7) tekstyliów,
- 8) szkła nieopakowaniowe,
- 9) opakowań ze szkła,
- 10) metali,
- 11) opakowań z blachy stalowej,
- 12) opakowań z aluminium,
- 13) odpadów mineralnych,
- 14) drobnej frakcji popiołowej,
- 15) wielkogabarytowych, np. mebli, sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- 16) budowlanych z remontów mieszkań i budynków,
- 17) niebezpiecznych, np. zużytych baterii, akumulatorów, pozostałości farb i lakierów, opakowań po środkach ochrony roślin i nawozach.

Zorganizowanym systemem odbioru nie muszą być objęte odpady kuchenne ulegające biodegradacji oraz zielone np. z pielęgnacji ogrodów, zieleni komunalnej z terenów wiejskich i miejskich z zabudową jednorodzinną (zagospodarowanie i kompostowanie przydomowe).

Właściciele/zarządcy nieruchomości zobowiązani są do selektywnego zbierania i przekazywania następujących strumieni odpadów komunalnych:

- **odpady kuchenne ulegające biodegradacji**, do których zalicza się m.in.: odpady powstające w procesie przygotowania posiłków,
- **odpady opakowaniowe**, do których zalicza się: opakowania z papieru, opakowania ze szkła, opakowania z tworzyw sztucznych, z blachy stalowej, z blachy aluminiowej,
- **odpady niebezpieczne** w strumieniu odpadów komunalnych, do których zalicza się m. in: zużyte baterie, sprzęt elektryczny i elektroniczny, akumulatory, świetlówki, opakowania po środkach ochrony roślin i nawozach, opakowania po aerozolach, zużyte opatrunki, pozostałości farb, lakierów, rozpuszczalników, środków do impregnacji drewna, olejów mineralnych i syntetycznych, benzyn, leków,
- **odpady tekstylne**, do których zalicza się m.in.: szmaty, odzież, obuwie niezanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi,
- **odpady wielkogabarytowe**, do których zalicza się m.in.: stare meble, zużyty sprzęt gospodarstwa domowego, tzw. sprzęt AGD, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- **odpady budowlane**, do których zalicza się m.in.: gruz betonowy, ceglany, ceramiczny, asfaltowy,
- **odpady zielone** z pielęgnacji ogrodów, z porządkowania terenów zielonych (parków, cmentarzy, ogródków działkowych i przydomowych) na terenach miejskich,

Gmina, wydając zezwolenia na odbiór odpadów od właścicieli nieruchomości przez podmioty prowadzące działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych, poprzez określenie szczegółowych zasad odbioru i postępowania, zobowiązuje przedsiębiorców do odbierania także wszystkich odpadów zebranych selektywnie, w tym, powstających w gospodarstwach domowych, odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów budowlanych z remontów, odpadów zielonych z pielęgnacji ogrodów i odpadów niebezpiecznych,

Zakłada się następujące systemy zbierania odpadów komunalnych na terenie gminy Włodowice:

- zbieranie odpadów zmieszanych,
- selektywna zbiórka opakowań i surowców wtórnych,
- selektywna zbiórka odpadów ulegających biodegradacji od mieszkańców nie posiadających przydomowych kompostowników,
- selektywna zbiórka odpadów wielkogabarytowych,
- selektywna zbiórka zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- selektywna zbiórka odpadów niebezpiecznych,
- selektywna zbiórka odpadów budowlanych.

3.7.1 Zbieranie i transport odpadów

Osiągnięcie zakładanych celów w zakresie zbierania odpadów komunalnych wymaga realizacji następujących działań:

- kontrolowania poprzez gminę stanu zawieranych umów przez właścicieli nieruchomości z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych, co skutkować powinno objęciem stosownymi umowami lub decyzjami 100% mieszkańców gminy;
- kontrolowania przez gminę sposobów i zakresu wypełniania przez podmioty posiadające zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości – ustaleń zawartych w w/w zezwoleniach dotyczących metod oraz miejsc prowadzenia odzysku unieszkodliwiania odpadów;
- doskonalenie systemów ewidencji wytwarzanych, poddawanych odzyskowi oraz unieszkodliwianiu odpadów komunalnych.

Program rozwoju selektywnego zbierania odpadów powinien być opracowany na poziomie gminy i przedstawiony w regulaminach utrzymania czystości i porządku. Poniżej przedstawione zostaną ogólne zasady zbierania odpadów komunalnych. Szczegółowe wymagania dotyczące sposobu prowadzenia selektywnego zbierania, rodzaju i wielkości pojemników, częstotliwości odbioru itd. powinny się znaleźć w regulaminie gminy Włodowice.

Odpady komunalne zmieszane

Odpady komunalne, które nie są zbierane w sposób selektywny, należy gromadzić w pojemnikach lub kontenerach o pojemności zapewniającej pokrycie zapotrzebowania. Zarządcy nieruchomości wielolokalowych zobowiązani są dostosowywać pojemność pojemników i cykl wywozu do liczby mieszkańców.

Zaleca się, aby odpady zmieszane odpady komunalne wywożenie były min. 1 x na 2 tygodnie. Przyjmuje się przy tym następujący wskaźnik objętościowy wytwarzanych odpadów: 0,04m³ osobę/miesiąc. Oznacza to, że typowa rodzina 4 osobowa powinna posiadać następujący pojemnik: 4 x 0,04m³ = 160l.

Selektywna zbiórka odpadów opakowaniowych

Konieczność wprowadzenia systemu selektywnej zbiórki odpadów na terenie poszczególnych gmin wynika z obowiązku nałożonego na gminę przez zapisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U. Nr 62. poz. 628 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U.1996.132.622 z późn. zm.). Dla zapewnienia prawidłowego postępowania z odpadami opakowaniowymi zostało wydane rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 25 października 2005r w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami opakowaniowymi (Dz. U. nr 219, poz. 1858). Rozporządzenie to określa szczegółowy sposób postępowania obejmujący zbieranie oraz odzysk, w tym recykling odpadów opakowaniowych: z papieru, ze szkła, z tworzyw sztucznych, z aluminium, ze stali w tym blachy stalowej, wielomateriałowych, a także z drewna. Stosowany obecnie system selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych powinien uwzględniać powyższe rozporządzenie.

Gmina powinna wspierać rozwój aktualnego systemu zbiórki odpadów opakowaniowych:

- system workowy dla zabudowy jednorodzinnej
- system wielopojemnikowy dla zabudowy wielorodzinnej

W celu zwiększenia świadomości mieszkańców pojemniki do selektywnej zbiórki powinny zostać ustawione również przy urzędzie gminy (urząd powinien posiadać również system selektywnej zbiórki odpadów). W urzędzie należy udostępnić mieszkańcom materiały promujące zasady selektywnej zbiórki.

Odpady kuchenne ulegające biodegradacji

Odpady kuchenne ulegające biodegradacji należy gromadzić w następujący sposób:

- na terenach wiejskich i z zabudową jednorodziną - po zgłoszeniu podmiotowi uprawnionemu i zapisaniu tego faktu w umowie, właściciel nieruchomości może umieszczać je w przydomowym kompostowniku;
- w sytuacji gdy właściciel nie zadeklarował składowania tych odpadów w przydomowym kompostowniku, zobowiązany jest wyposażyć nieruchomość w odrębny, przeznaczony do tego celu pojemnik koloru brązowego i tam je zbierać. Niektóre z firm wywozowych wyposażają mieszkańców w czarne worki na zbiórkę odpadów ulegających biodegradacji. Taka forma zbiórki jest również dopuszczalna.

Odpady tekstylne

Odpady tekstylne mogą być umieszczane do worków dostarczonych przez podmiot uprawniony w uzgodnionym kolorze. Odpady tekstylne, odbierane będą z reguły według potrzeb. Gmina nie planuje zorganizowanej zbiórki odpadów tekstylnych, nie posiada również przeznaczonych do tego celu pojemników (np. PCK).

Odpady budowlane

Odpady budowlane mogą być umieszczane w kontenerach/pojemnikach/workach dostarczonych przez uprawniony podmiot, a następnie odbierane na indywidualne zgłoszenie.

Odpady niebezpieczne i problemowe

Gmina wprowadziła i będzie w kolejnych latach rozwijała system selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych i problemowych pochodzących ze strumienia odpadów komunalnych. Zbiórka odbywa się cyklicznie (np. 1 x w roku, 2 x do roku) w systemie objazdowym. Mobilny Punkt Zbierania Odpadów Problemowych objeżdża dany teren zgodnie z harmonogramem. W chwili obecnej realizowane są następujące rodzaje zbiórki:

- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny – 1 x w roku
- opony – 1 x w roku

W latach 2009-2011 realizowana będzie również zbiórka:

- odpadów niebezpiecznych (farb, lakierów, środków ochrony roślin, olejów odpadowych) – min. 1 x w roku

W celu obniżenia kosztów proponowane są zbiórki łączone – Mobilny punkt Zbierania Odpadów Problemowych powinien min. 2 razy w roku realizować zbiórkę wszystkich wymienionych wyżej odpadów.

Możliwe jest także tworzenie punktów zbierania wybranych odpadów niebezpiecznych w specjalistycznych pojemnikach zlokalizowanych przy obiektach usługowych, w szkołach, aptekach:

- baterie zbierane są w Szkole Podstawowej; w Urzędzie Gminy zostaną również podstawione odpowiednie pojemniki
- w aptece podstawiony zostanie pojemnik do zbiórki przeterminowanych leków
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny zbierany jest w punktach handlowych (na zasadzie 1:1)
- zużyte akumulatory zbierane są w sklepach sprzedających nowe urządzenia (opłata depozytowa)
- opakowania po środkach ochrony roślin zbierane są w punktach sprzedaży (kaucja)

Odpady wielkogabarytowe

Odpady wielkogabarytowe nie wymagają specjalnych urządzeń do zbierania, należy wystawiać je na chodnik przed wejściem do nieruchomości lub w miejscu do tego celu wyznaczonym przez zarządcę nieruchomości, z którego odbierane będą przez podmiot uprawniony, w wyznaczonych harmonogramem terminach. Odpady wielkogabarytowe odbierane są raz w roku lub na indywidualne zgłoszenie właściciela nieruchomości.

3.7.2 Odzysk i unieszkodliwianie odpadów

Gmina nie planuje na swoim terenie zlokalizowania instalacji do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów. Uprawnione podmioty odbierają odpady i przekazują do instalacji wskazanych w pozwoleniach. Na terenie gminy znajduje się nieczynne składowisko odpadów komunalnych.

Składowisko odpadów

Odpady zmieszane zebrane z terenu gminy Włodowice trafiać będą nadal na następujące składowiska odpadów:

- Zakład Unieszkodliwiania Odpadów dla miasta Zawiercie, ul. Podmiejska, 42-400 Zawiercie,
- Częstochowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Sobuczynie ul. Konwaliowa 1, 42-263 Wrzosowa
- Miejski Zakład Przetwarzania Odpadów Komunalnych „LIPÓWKA II”, ul. Główna 144A, Dąbrowa Górnicza

Sortownia odpadów

W celu doczyszczania odpadów zbieranych selektywnie niezbędne jest funkcjonowanie sortowni odpadów, która działać będzie w ramach Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych dla Miasta Zawiercie, gdzie będą kierowane odpady zbierane selektywnie z terenu gminy Włodowice.

Kompostownia

Odpady biodegradowalne trafiać będą do kompostowni przyzmozej Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych dla Miasta Zawiercie.

Instalacja do demontażu odpadów wielkogabarytowych

Demontaż odpadów wielkogabarytowych odbywać się będzie w Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych dla Miasta Zawiercie. Nieczyste pozostałości po rozbiórce i wysegregowaniu materiałów użytecznych składowane będą na składowisku odpadów.

4 ODPADY POWSTAJĄCE W SEKTORZE GOSPODARCZYM

4.1 Stan aktualny

4.1.1 Rodzaj, ilość i źródła powstawania odpadów

Odpady powstające w sektorze gospodarczym to odpady przemysłowe, których powstawanie jest związane z działalnością usługowo-produkcyjną, prowadzoną przez podmioty gospodarcze na terenie gminy Włodowice.

W analizie gospodarki odpadami przemysłowymi wzięto pod uwagę informacje o ilości wytworzonych odpadów uzyskane z ankiet i raportów dostarczonych przez Urząd gminy Włodowice, z których wynika, że na terenie gminy działalność gospodarczą prowadzą głównie podmioty z sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Każdy z podmiotów sektora MŚP posiada podpisaną umowę z przedsiębiorstwem świadczącym usługi odbioru i transportu wytwarzanych odpadów.

Ponadto na mocy decyzji nr 815/OS/2008 z dnia 9 kwietnia 2008 zezwalającej na prowadzenie instalacji działalność rozpoczęła ferma trzody chlewnej o maksymalnej obsadzie 5500 stanowisk dla macior, należąca do Sp. z o. o. „AGRO-DUDA” (Grąbkowo 73, 63-930 Jutrosin). Ferma składa się z 24 chlewni wybudowanych w latach 70-tych XX wieku. Spółka „AGRO-DUDA” na terenie fermy eksploatuje instalację IPPC do chowu i hodowli trzody chlewnej oraz instalecje pomocnicze IPPC (chów świń i stanowiska dla prosiąt). Na instalacji w ciągu roku wytwarzanych jest 0,573 Mg odpadów niebezpiecznych oraz 327,4 Mg odpadów innych niż niebezpieczne rocznie. Na instalacjach pozostałych wytwarzanych jest 0,257 Mg odpadów niebezpiecznych i ok. 730 Mg odpadów innych niż niebezpieczne rocznie.

Podmioty mają obowiązek sporządzania i przekazywania do 31 marca każdego roku (za rok ubiegły) zbiorczego zestawienia danych o rodzajach i ilości wytworzonych odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Ze względu na wielkość oraz specyfikę działalności fermy trzody chlewnej, odpady powstające w wyniku jej działalności opisano osobno.

FERMA TRZODY CHLEWNEJ WE WŁODOWICACH

Zwierzęta na fermie utrzymywane są w budynkach inwentarskich w systemie bezściółkowym, na podłogach z rusztem betonowym i plastikowym. Gnojowica, stanowiąca mieszaninę kału, moczu oraz wody używanej do splukiwania, spływa do kanałów gnojowicowych, skąd odprowadzane jest grawitacyjnie rurociągami do zbiornika przepompowni i dalej pompowana do bezodpływowych zbiorników magazynujących (lagun). Laguny są szczelnymi zbiornikami ziemnymi, przykrywanymi warstwą siekanej słomy grubości 10 – 15 cm. Łączna pojemność lagun wynosi 20000m³ i umożliwia przechowywanie gnojowicy przez okres czterech miesięcy. Powstający w ten sposób na fermie nawóz naturalny w postaci gnojowicy jest

wykorzystywany do nawożenia pól uprawnych będących w posiadaniu Spółki oraz pól dzierzawionych - zgodnie z planem nawożenia.

A. Odpady niebezpieczne powstające na instalacji IPPC

- 16 02 13* - zużyte urządzenia zawierające elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13 w ilości 0,15Mg/rok
- 15 01 10* - opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone w ilości 0,02Mg/rok
- 15 02 02* - sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nie ujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (np. PCB) w ilości 0,003Mg/rok
- 18 02 02* - inne odpady, które zawierają żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny oraz inne formy zdolne do przeniesienia materiału genetycznego, o których wiadomo, lub co do których istnieją wiarygodne podstawy do sądzenia, że wywołują choroby u ludzi i zwierząt, w ilości 0,40Mg/rok

B. Odpady niebezpieczne powstające na instalacjach pomocniczych instalacji IPPC

Sektor odchowalni

- 15 01 10* - opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone w ilości 0,01Mg/rok
- 15 02 02* - sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nie ujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (np. PCB) w ilości 0,12Mg/rok
- 16 02 13* - zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12 w ilości 0,001Mg/rok
- 18 02 02* - inne odpady, które zawierają żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny oraz inne formy zdolne do przeniesienia materiału genetycznego, o których wiadomo, lub co do których istnieją wiarygodne podstawy do sądzenia, że wywołują choroby u ludzi i zwierząt, w ilości 0,06Mg/rok

Sektor obsługi technicznej (kotłownia, warsztat, garaż), pomieszczenia biurowe

- 13 02 08* - inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe w ilości 0,11Mg/rok
- 15 01 10* - opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone w ilości 0,01Mg/rok
- 15 02 02* - sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nie ujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (np. PCB) w ilości 0,05Mg/rok
- 16 06 01* - baterie iu akumulatory ołowiowe w ilości 0,015Mg/rok
- 16 02 13* - zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12 w ilości 0,001Mg/rok

C. Odpady inne niż niebezpieczne powstające na instalacji IPPC

- 02 01 02 – odpadowa tkanka zwierzęca w ilości 17,0Mg/rok
- 02 01 04 – odpady z tworzyw sztucznych (z wyłączeniem opakowań) w ilości 0,5Mg/rok
- 02 01 10 – odpady metalowe w ilości 1,5Mg/rok
- 02 01 82 – zwierzęta padłe i ubite z konieczności w ilości 300Mg/rok
- 02 01 99 – inne niewymienione odpady w ilości 8,0Mg/rok
- 15 02 03 – sorbenty, materiały filtracyjne, takniny do wycierania (np.: szmaty, ścierki) i ubrania ochronne inne niż wymienione w 15 02 02 w ilości 0,055Mg/rok
- 17 02 03 – tworzywa sztuczne, np.: zawory, uszczelki itp. W ilości 0,2 Mg/rok
- 18 02 06 – chemikalia, w tym odczynniki chemiczne inne niż wymienione w 18 02 05 w ilości 0,1Mg/rok

D Odpady inne niż niebezpieczne powstające na instalacjach pomocniczych instalacji IPPCSektor odchowalni

- 02 01 02 – odpadowa tkanka zwierzęca w ilości 6,0Mg/rok
- 02 01 04 – odpady z tworzyw sztucznych (z wyłączeniem opakowań) w ilości 0,1Mg/rok
- 02 01 10 – odpady metalowe w ilości 0,5Mg/rok
- 02 01 82 – zwierzęta padłe i ubite z konieczności w ilości 20,0Mg/rok
- 02 01 99 – inne niewymienione odpady w ilości 1,0Mg/rok
- 15 02 03 – sorbenty, materiały filtracyjne, takniny do wycierania (np.: szmaty, ścierki) i ubrania ochronne inne niż wymienione w 15 02 02 w ilości 0,03Mg/rok
- 17 02 03 – tworzywa sztuczne, np.: zawory, uszczelki itp. w ilości 0,2 Mg/rok
- 18 02 06 – chemikalia, w tym odczynniki chemiczne inne niż wymienione w 18 02 05 w ilości 0,05Mg/rok

Sektor obsługi technicznej (kotłownia, warsztat, garaż), pomieszczenia biurowe

- 10 01 01 – żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów kotłów wymienionych w 10 01 04) w ilości 750 Mg/rok
- 15 01 01 - opakowania z papieru i tektury w ilości 0,24Mg/rok
- 15 01 02 – opakowania z tworzyw sztucznych w ilości 0,37Mg/rok
- 15 01 04 – opakowania z metali w ilości 0,07Mg/rok
- 15 02 03 – sorbenty, materiały filtracyjne, takniny do wycierania (np.: szmaty, ścierki) i ubrania ochronne inne niż wymienione w 15 02 02 w ilości 0,05g/rok
- 16 01 03 – zużyte opony w ilości 0,88Mg/rok
- 16 06 05 – inne baterie i akumulatory w ilości 0,3Mg/rok
- 16 02 14 – zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13 w ilości 0,15Mg/rok
- 17 01 07 – zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06 w ilości 2,0Mg/rok
- 17 02 03 – tworzywa sztuczne, np.: zawory, uszczelki itp. w ilości 0,1 Mg/rok
- 17 04 01 – miedź, brąz, mosiądz w ilości 0,45Mg/rok

- 17 04 02 – aluminium w ilości 0,1 Mg/rok
- 17 04 05 - żelazo i stal w ilości 46Mg/rok
- 17 04 07 – mieszaniny metali w ilości 0,45Mg/rok

Odpady z pomieszczeń biurowych

- 15 01 01 - opakowania z papieru i tektury w ilości 0,44Mg/rok
- 15 01 02 – opakowania z tworzyw sztucznych w ilości 0,57Mg/rok
- 16 02 14 – zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13 w ilości 0,03Mg/rok
- 16 06 05 – inne baterie i akumulatory w ilości 0,01Mg/rok

Sposoby postępowania z odpadami

- odpady niebezpieczne są zbierane do szczelnych pojemników ustawionych w zamkniętym magazynie odpadów niebezpiecznych na terenie fermy
- zużyte lampy fluorescencyjne, wyładowcze, sodowe i UV są magazynowane w oryginalnych opakowaniach w sposób uniemożliwiający stłuczenie lamp, na terenie zamkniętego magazynu odpadów niebezpiecznych fermy
- zużyte akumulatory są magazynowane w szczelnym kontenerze, który ustawiony jest w zamkniętym magazynie odpadów niebezpiecznych na terenie fermy
- odpady mogące zawierać drobnoustroje chorobotwórcze zbierane są selektywnie do worków filowych i magazynowane w szczelnym przykrywanym kontenerze, który ustawiony jest w zamkniętym magazynie odpadów niebezpiecznych na terenie fermy
- popioły i żużle gromadzone są w boksach na żużel o utwardzonym podłożu i osłoniętych murkiem oporowym z płyt betonowych przy kotłowni
- wszystkie pozostałe rodzaje odpadów są gromadzone w specjalnie do tego przeznaczonych pojemnikach lub specjalnie wydzielonych miejscach na terenie magazynu odpadów lub też w innych wyznaczonych do tego miejscach umożliwiających ich bezpieczne przechowywanie.

Wszystkie odpady powstające w wyniku działalności fermy trzody chlewnej są na bieżąco przekazywane do odzysku lub unieszkodliwiania firmom posiadającym stosowane zezwolenia w zakresie gospodarowania danego rodzaju odpadami.

POZOSTAŁE PODMIOTY GOSPODARCZE

Odpady niebezpieczne

Na terenie gminy Włodowice funkcjonują dwie przychodnie, apteka i gabinet lekarski - stomatologia.

- Apteka we Włodowicach

Odpady komunalne odbiera firma SANIKO w Myszkowie. Odpady przeterminowanych leków apteki odbierane są przez firmę REMONDIS Sp. z o.o. Częstochowa Apteka posiada podpisaną umowę z firmą REMONDIS Sp. z o.o. Częstochowa na odbiór przeterminowanych leków powstających w wyniku prowadzonej działalności o kodach:

- 18 01 08* - leki cytotoksyczne i cytostatyczne
- 18 01 09 – leki inne niż wymienione w 18 01 08*

Ponadto, zgodnie z punktem 3.5.1, na terenie apteki zlokalizowany zostanie punkt zbiórki przeterminowanych leków od mieszkańców (kod 18 01 09 – leki inne niż wymienione w 18 01 08)

- Przychodnia we Włodowicach MEDYK

Odpady medyczne są odbierane przez EKO-Med z Dąbrowy Górniczej. Odpady te są kierowane następnie do SARPI – Gospodarka Odpadami Niebezpiecznymi i Przemysłowymi z Dąbrowy Górniczej. W roku 2005 i 2006 zostały zebrane następujące ilości odpadów medycznych o kodzie 18 01 03* (Inne odpady, które zawierają żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny oraz inne formy zdolne do przeniesienia materiału genetycznego, o których wiadomo lub, co do których istnieją wiarygodne podstawy do sądenia, że wywołują choroby u ludzi i zwierząt (np. zainfekowane pieluchomajtki, podpaski, podkłady), z wyłączeniem 18 01 80 i 18 01 82): 2005r – 65kg, 2006r – 68kg.

Odpady komunalne są odbierane przez firmę SANIKO.

- Przychodnia w Rudnikach

Odpady medyczne są odbierane, gromadzone i utylizowane przez Noe Futura Sp. z o. o. z Bytomia w ilości 240l rocznie.

Odpady komunalne są zbierane do jednego pojemnika znajdującego się w posiadaniu sąsiadującej straży pożarnej.

Odpady weterynaryjne

Odpady weterynaryjne to odpady powstające w związku z badaniem i leczeniem zwierząt lub świadczeniem usług weterynaryjnych, a także w związku z prowadzeniem badań naukowych i doświadczeń na zwierzętach. W katalogu odpadów zostały one zakwalifikowane do grupy 18 02. Na terenie gminy nie funkcjonują placówki weterynaryjne.

Gmina Włodowice nie posiada również podpisanej umowy utylizacyjnej z firmą świadcząca usługi w zakresie odbioru i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych takich jak martwe zwierzęta. W przypadku zaistnienia takiej konieczności, rolnik jest zobowiązany indywidualnie skontaktować się z przedsiębiorstwem świadczącym tego typu usługi. W Urzędzie

Gminy można uzyskać numery telefonów m. in. do Zakładu Rolniczo-Przemysłowego FARMUTIL HS w Śmiłowie.

Oleje odpadowe

Oleje odpadowe to głównie oleje smarowe i hydrauliczne, pochodzące zarówno z motoryzacji, jak i z działalności przemysłowej (grupa 13), które nie nadają się już do stosowania, do którego pierwotnie były przeznaczone. Oleje odpadowe pochodzące z rynku motoryzacyjnego, to przede wszystkim zużyte oleje silnikowe i oleje przekładniowe. Oleje odpadowe pochodzące z przemysłu to zanieczyszczone oleje hydrauliczne, przekładniowe, maszynowe, turbinowe, sprężarkowe, transformatorowe oraz grzewcze. Oleje odpadowe są poddawane procesowi unieszkodliwiania lub odzysku w instalacjach zlokalizowanych poza granicami powiatu zawierciańskiego, m. in. w Rafinerii Nafty Jedlicze.

Na terenie gminy Włodowice nie jest jednak prowadzona zbiórka olejów odpadowych. Jedyna czynna stacja paliw „Farmer” Włodzimierz Noczyński nie prowadzi działalności powodującej wytwarzanie tego typu odpadów.

Zużyte baterie i akumulatory

Zużyte akumulatory są nabywane od ich użytkowników poprzez sieć skupu (sklepy motoryzacyjne, stacje paliw, stacje obsługi, bazy transportowe, zakłady mechaniczne).

Zbiórka zużytych baterii, jak wspomniano w poprzednim rozdziale, prowadzona jest w oznakowanych pojemnikach (dostarczonych przez organizacje odzysku REBA) w Szkole Podstawowej.

Odpady zawierające PCB

PCB były szeroko stosowane w wielu gałęziach przemysłu, głównie w przemyśle elektrycznym, jako materiały elektroizolacyjne i chłodzące w kondensatorach i transformatorach, jako ciecze sprężarkowe hydrauliczne. Źródłem wytwarzania odpadów zawierających PCB są operacje wymiany płynów transformatorowych, wycofywania z eksploatacji transformatorów i kondensatorów oraz innych urządzeń zawierających PCB wyprodukowanych w latach 1960-1985.

Z informacji przekazanych przez Urząd Gminy Włodowice wynika, że na terenie gminy nie występują instalacje bądź urządzenia zawierające PCB.

Pojazdy wycofane z eksploatacji

Szybki rozwój motoryzacji stwarza konieczność prowadzenia racjonalnej gospodarki odpadami pochodzącymi z eksploatacji i złomowania pojazdów. Wzrost ilości złomowanych samochodów w gminie kształtuje się na poziomie ok. 20 sztuk rocznie (jest to ok. 21 Mg). Samochody, które są wycofywane z eksploatacji trafiają głównie do tzw. auto-złomów, zlokalizowanych poza terenem gminy, zajmujących się skupem i demontażem pojazdów.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Jak wspomniano w poprzednim rozdziale - w zbiórkę zużytego sprzętu włączone są placówki handlu detalicznego i hurtowego. Przy sprzedaży urządzeń i artykułów gospodarstwa

domowego sprzedawcy detaliczni i hurtowi są zobowiązani do nieodpłatnego przyjęcia tego samego rodzaju zużytego sprzętu na zasadzie 1:1.

Odpady zawierające azbest

Odpady zawierające azbest stanowią bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia ludzi wówczas, gdy włókna azbestowe uwalniają się i wraz z powietrzem przedostają się do układu oddechowego (np. w trakcie prac demontażowych podczas szlifowania, cięcia lub łamania wyrobów).

Do odpadów azbestowych należą odpady powstające przy demontażu i rozbiórce izolacji budowlanych, osłon do kabin spalinowych, kształtek do wentylacji zewnętrznych, osłon rurociągów ciepłowniczych oraz tkanin ognioodpornych, tkaniny termoizolacyjne, koce gaśnicze i wykładziny stosowane w hamulcach i sprzęgłach w motoryzacji. Jednakże głównym źródłem odpadów zawierających azbest są stosowane w budownictwie do roku 1997 płyty azbestowo-cementowe.

Aktualnie opracowany jest projekt „Programu Oczyszczania kraju z azbestu na lata „2008 – 2032” Zgodnie z tym projektem, powiaty i gminy mogą ubiegać się o wsparcie z budżetu państwa do opracowania lub aktualizacji programów usuwania wyrobów zawierających azbest.

Inwentaryzację budynków z azbestem przeprowadzono w 2004 roku. Ilość materiałów zawierających azbest usunięta w poszczególnych latach:

2003 – 5,95 Mg
2004 – 35,11 Mg
2005 – 24,00 Mg
2006 – 20,27 Mg
2007 – 60,18 Mg
2008 – 61,4 Mg

Odpady zawierające azbest z terenu gminy są składowane na Składowisku Odpadów Niebezpiecznych i Odpadów Azbestu w Radomsku. Wg stanu na dzień 31.12.2007r pozostało na budynkach 2.087 Mg (188.018 m²) wyrobów zawierających azbest. Urząd Gminy finansuje działania polegające na transporcie i utylizacji odpadów zawierających azbest dla każdego inwestora, który zleci wymianę pokrycia dachowego przedsiębiorcy posiadającemu uprawnienia w tym zakresie, do wysokości posiadanych przez gminę środków przeznaczonych na ten cel. Dofinansowanie do kosztów utylizacji odpadów przysługuje dla każdej posesji zabudowanej budynkiem mieszkalnym, gospodarczym i innym jeden raz.

Środki pieniężne przeznaczone na finansowanie kosztów utylizacji odpadów zawierających azbest pochodzą z GFOŚiGW i wynoszą w 2008 roku 31.000 zł, tj. na usunięcie ok. 32 Mg eternitu. Gmina planuje w przyszłości kontynuację działań dotychczasowych w tym zakresie w miarę posiadanych środków.

Odpady pozostałe - zużyte opony

Zbieraniem zużytych opon na terenie powiatu zawierciańskiego zajmują się punkty serwisowe, firmy eksploatujące pojazdy, stacje demontażu oraz firmy specjalistyczne zajmujące

się zbiórką różnych odpadów. Organizacje odzysku działając w imieniu producentów opon zajmują się obecnie tworzeniem kompleksowego systemu zbierania, odzysku i unieszkodliwiania zużytych opon.

Na terenie gminy Włodowice jest organizowana w miarę potrzeb w każdym roku objazdowa zbiórka zużytych opon, które przekazywane są odpowiednim firmom, np. KON-WIT RECYKLING s.c. (Koziegłowy). W 2007 roku zebrano 2,6 Mg zużytych opon.

4.1.2 Rodzaje i ilości odpadów poddanych procesom odzysku

Na terenie gminy nie są zlokalizowane żadne instalacje prowadzące odzysk odpadów.

4.1.3 Rodzaje i ilości odpadów poddanych procesom unieszkodliwiania

Na terenie gminy nie są zlokalizowane żadne instalacje prowadzące unieszkodliwianie odpadów.

4.1.4 Instalacje do odzysku i unieszkodliwiania odpadów poza składowaniem

Na terenie gminy nie są zlokalizowane żadne instalacje prowadzące odzysk lub unieszkodliwianie odpadów.

4.2 Prognoza ilości i jakości odpadów powstających w sektorze gospodarczym

4.2.1 Odpady inne niż niebezpieczne

Według Planu Gospodarki Odpadami dla powiatu zawierciańskiego na lata 2008 – 2011 prognozy GUS przewidują, że w 2011 roku ludność powiatu zawierciańskiego liczyć będzie około 121,4 tys. osób, co w porównaniu do 2007 roku oznacza niewielki spadek. Nie będzie, więc to miało istotnego znaczenia dla ilości powstających w tym czasie odpadów z działalności gospodarczej prowadzonej na terenie miasta.

Podobna sytuacja kształtuje się na terenie gminy Włodowice, gdyż prognozy na najbliższe lata również przewidują niewielki spadek ludności, w związku z czym zostanie utrzymany obecny poziom wytwarzania odpadów.

4.2.2 Odpady niebezpieczne

Odpady medyczne i weterynaryjne

Prognozowana ilość niebezpiecznych odpadów medycznych determinowana jest wzrostem ilości prywatnych gabinetów lekarskich oraz zakładów stacjonarnej opieki społecznej,

wynikającym z faktu starzenia się społeczeństwa. PGO dla województwa śląskiego zakłada wzrost ilości medycznych odpadów niebezpiecznych na poziomie 1% rocznie.

Natomiast na terenie gminy Włodowice nie przewiduje się wzrostu ilości odpadów medycznych.

Oleje odpadowe

Okres użytkowania wprowadzanych na rynek olejów będzie się wydłużał, dlatego pomimo przewidywanego wzrostu ilości eksploatowanych pojazdów samochodowych prognozuje się, że ilość wytwarzanych olejów odpadowych będzie utrzymywała się na dotychczasowym poziomie.

Zużyte baterie i akumulatory

Przewiduje się nieznaczny wzrost ilości wytwarzanych zużytych baterii i akumulatorów.

Pojazdy wycofane z eksploatacji

Zakłada się, że w najbliższych latach w gminie Włodowice ilość pojazdów wycofanych z eksploatacji przekazanych do stacji demontażu wzrośnie w niewielkim stopniu. W chwili obecnej pojazdy wycofane z eksploatacji z terenu gminy Włodowice są kierowane do tzw. auto-złomów zlokalizowanych poza jej obrębem (na terenie powiatu zawierciańskiego funkcjonują 3 stacje demontażu pojazdów, których moce przerobowe nie są w pełni wykorzystane).

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Ilość odpadów elektrycznych i elektronicznych będzie stopniowo wzrastać o około 3% rocznie.

Odpady zawierające azbest

Ponieważ od 1997 roku obowiązuje ustawa o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. z 1997 r. Nr 101, poz. 628, z późn. zm.) jedynym źródłem powstawania odpadów jest i będzie w przyszłości usuwanie użytkowanych obecnie wyrobów azbestowych, szczególnie w budownictwie.

Odpady pozostałe

Zużyte opony

Zakłada się, że ilość zużytych opon będzie stopniowo wzrastać, tj. 25% w perspektywie do 2018 r.

4.3 Cele w zakresie gospodarki odpadami wytwarzanymi w sektorze gospodarczym

4.3.1 Odpady inne niż niebezpieczne

Cele na lata 2009 - 2011

- Minimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów,
- Zwiększenie selektywnej zbiórki wytwarzanych odpadów
- Rekultywacja zamkniętego składowiska odpadów innych niż niebezpieczne.

4.3.2 Odpady niebezpieczne

Odpady medyczne i weterynaryjne

Cele na lata 2009 – 2018

- Propagowanie unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych metodą termicznego przekształcania, w szczególności ze względu na bliskość instalacji SARPI w Dąbrowie Górniczej

Oleje odpadowe

Cele na lata 2009 – 2011

- Zintensyfikowanie selektywnej zbiórki olejów odpadowych

Zużyte baterie i akumulatory

Zgodnie z polityką ekologiczną państwa celem nadrzędnym jest rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytych baterii i akumulatorów ukierunkowanego na całkowite wyeliminowanie ich składowania.

Cele na lata 2009 – 2011

- Selektowne zbieranie i odzysk zużytych baterii i akumulatorów.

Pojazdy wycofane z eksploatacji

Polityka ekologiczna państwa jako cel nadrzędny zakłada zapewnienie pełnej skuteczności działania systemu zbierania i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odzysku, w tym recyklingu, odpadów powstających z pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Cele na lata 2009-2011

- Przekazywanie wszystkich pojazdów wycofanych z eksploatacji do stacji demontażu lub punktów zbierania pojazdów

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Cel nadrzędny wynikający z polityki ekologicznej państwa to rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego ukierunkowane na całkowite wyeliminowanie ich składowania.

Cele na lata 2009– 2011

- Osiągnięcie poziomu selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych w wysokości 4 kg/mieszkańca/rok w terminie do 31 grudnia 2008 r. (obowiązek nałożony na Państwa Członkowskie Unii Europejskiej poprzez art. 5 ust. 5 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/96/WE z dnia 27 stycznia 2003 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrotechnicznego i elektronicznego WEEE).

Odpady zawierające azbest

Zgodnie z założeniami przedstawionymi w „Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” za główny cel przyjęto sukcesywne usuwanie i unieszkodliwianie do 2032 r. wszystkich wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Włodowice.

Odpady pozostałe

Zużyte opony

Cele na lata 2009 – 2011

- Selektywne zbieranie i odzysk zużytych opon

4.4 Kierunki działań w zakresie gospodarki odpadami wytwarzanymi w sektorze gospodarczym

- Minimalizacja powstawania odpadów
- Selektywna zbiórka odpadów wytworzonych w sektorze gospodarczym

4.4.1 Odpady medyczne i weterynaryjne

- Propagowanie unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych metodą termicznego przekształcania.

4.4.2 Oleje odpadowe

- Współdziałanie i wdrażanie systemów zbierania olejów odpadowych z gospodarstw domowych.

4.4.3 Zużyte baterie i akumulatory

- Współdziałanie i wdrażanie systemów zbierania małogabarytowych zużytych baterii i akumulatorów z gospodarstw domowych.

4.4.4 Pojazdy wycofane z eksploatacji

- Prowadzenie cyklicznych kontroli poszczególnych podmiotów (punktów zbierania pojazdów, stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji) w zakresie przestrzegania przepisów o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

4.4.5 Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

- Rozbudowanie infrastruktury technicznej w zakresie zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego

4.4.6 Odpady zawierające azbest

Zgodnie z KPGO usuwanie wyrobów zawierających azbest powinno odbywać się ze wsparciem finansowym powiatów i gmin. Pokrycie ze środków GWFOŚiGW poniesionych kosztów demontażu, zabezpieczenia, transportu i unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest powinno być realizowane zwłaszcza dla osób indywidualnych będących właścicielami nieruchomości. Program usuwania azbestu zostanie opracowany w 2010 roku za kwotę - ok.10 tys. zł.

Aktualnie koszty brutto wykonania usługi demontażu, transportu i unieszkodliwienia odpadów azbestowych kształtuje się na poziomie od 12 do 23 zł/ m². Część kosztów pokrywana będzie z gminnych i powiatowych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. W najbliższych latach w powiatowym i gminnych funduszach ochrony środowiska powinny być zabezpieczone odpowiednie środki na dofinansowanie w zakresie demontażu, transportu i unieszkodliwienia odpadów azbestowych.

Zadania z zakresu usuwania i unieszkodliwienia azbestu mogą być również dofinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Dofinansowanie możliwe jest na realizację następujących zadań:

- polegających na usuwaniu i unieszkodliwianiu azbestu z budynków służby zdrowia, oświaty i opieki społecznej może być dofinansowana w wysokości do 100% kosztów kwalifikowanych, w tym w formie dotacji do 60%.
- polegających na usuwaniu i unieszkodliwianiu azbestu z budynków stanowiących własność osób fizycznych może być dofinansowana w formie pożyczki w wysokości do 100% kosztów kwalifikowanych. Wnioskodawcą może być jedynie jednostka samorządu terytorialnego, która przedkłada zbiorczy wniosek obejmujący budynki wszystkich zainteresowanych mieszkańców.
- polegających na usuwaniu i unieszkodliwianiu azbestu z budynków, w których utworzono wspólnotę mieszkaniową może być dofinansowana w formie pożyczki do 100% kosztów kwalifikowanych. Wnioskodawcą może być jedynie wspólnota.
- polegających na usuwaniu i unieszkodliwianiu azbestu z pozostałych obiektów budowlanych może być dofinansowana w formie pożyczki w wysokości do 100% kosztów kwalifikowanych, z wyłączeniem budynków stanowiących własność osób fizycznych.

Osiągnięcie założonych celów w zakresie gospodarowania odpadami zawierającymi azbest wymaga realizacji następujących działań:

- opracowanie programu usuwania wyrobów zawierających azbest
- sukcesywnej realizacji programu usuwania azbestu,

- monitoringu prawidłowego postępowania z odpadami zawierającymi azbest, szczególnie obejmującego indywidualnych posiadaczy i firmy zajmujące się demontażem.

5 ROZPOZNANIE ŹRÓDEŁ POZYSKIWANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH NA REALIZACJĘ PLANU GOSPODARKI ODPADAMI

5.1 Krajowe jednostki finansujące

Z punktu widzenia potrzeb inwestorów realizujących inwestycje w gospodarce odpadami na największe zainteresowanie zasługuje oferta następujących krajowych jednostek finansujących:

- Ekologicznych funduszy celowych, a przede wszystkim Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej,
- Fundacji EkoFundusz,
- Banku Ochrony Środowiska S. A.

Jednostki te dysponują atrakcyjnymi dla inwestorów formami finansowania w postaci dotacji (poza BOŚ S. A.) oraz niskoprocentowanych pożyczek i kredytów, charakteryzującymi się ponadto innymi formami preferencji jak np. częściowe umarzanie pożyczek, karencja w spłacie kapitału zaciągniętego kredytu.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przy finansowaniu inwestycji w 2008 r. kieruje się generalną zasadą wspomaganie przede wszystkim inwestycji realizowanych z udziałem bezzwrotnych środków Unii Europejskiej, w celu osiągnięcia przez Polskę efektów ekologicznych określonych w Traktacie Akcesyjnym. Stosując tę zasadę, Narodowy Fundusz określił listę programów priorytetowych planowanych do finansowania w 2008 r. Program priorytetowy dotyczący gospodarki odpadami – Ochrona powierzchni ziemi zawiera przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów opakowaniowych, użytkowych i niebezpiecznych. Są to m. in.:

- Kompleksowe systemy gospodarowania odpadami komunalnymi od projektu do realizacji, uwzględniające, co najmniej: działania prewencyjne, selektywne zbieranie, przygotowanie odpadów do odzysku lub unieszkodliwiania oraz o ile wynika to z planów gospodarki odpadami instalacje do odzysku, w tym recyklingu oraz unieszkodliwiania
- Budowa:
  - Punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w szczególności odpadów niebezpiecznych oraz unieszkodliwianie,
  - Instalacji umożliwiających przygotowanie odpadów do procesów odzysku, w tym recyklingu,
  - Instalacji do odzysku, w tym recyklingu poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych,
  - Instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych z odzyskiem energii,
  - Instalacji do unieszkodliwiania odpadów komunalnych w procesach innych niż składowanie

- Dostosowanie, w tym likwidacja istniejących składowisk odpadów do obowiązujących przepisów,
- Racjonalizacja gospodarki zasobami i odpadami przez wsparcie dla wdrożenia nowych technologii w zakresie ograniczania materiałochłonności i ilości wytwarzanych odpadów innych niż komunalne,
- Wsparcie dla przedsiębiorców i gmin w zakresie unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych, zawierających azbest.
- Zagospodarowanie odpadów opakowaniowych i użytkowych,
- Zbieranie i demontaż pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz gospodarowanie odpadami powstałymi w wyniku demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Warunkiem finansowania przez Narodowy Fundusz zadań w ramach programu jest konieczność ich określenia w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami oraz w planach niższego szczebla – (wojewódzkich, powiatowych, gminnych). Uzyskanie dofinansowania na inwestycje z listy programów priorytetowych i zawartych w planach gospodarki odpadami jest ponadto warunkowane udokumentowaniem przez inwestora możliwości pełnego pokrycia kosztów zadania oraz wywiązywaniem się przez niego z obowiązku uiszczania opłat i kar, stanowiących przychody Narodowego Funduszu. Stosowane przez Narodowy Fundusz dofinansowanie inwestycji ma formę pożyczki lub dotacji. O formie dofinansowania decyduje Zarząd Funduszu. Narodowy Fundusz przeznacza również środki na kredyty bankowe (współpracę w tym zakresie prowadzi z Bankiem Ochrony Środowiska S. A.). Procedura ubiegania się o środki Narodowego Funduszu rozpoczyna się od złożenia wniosku o dofinansowanie wraz z odpowiednimi załącznikami. Załącznikiem do umowy jest m. in. harmonogram rzeczowo – finansowy. Udzielenie dofinansowania następuje na podstawie umowy cywilno – prawnej, mającej formę pisemną.

Wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, analogicznie jak Narodowy Fundusz, udzielają dofinansowania przedsięwzięć proekologicznych w formie nisko oprocentowanych pożyczek i dotacji, głównie inwestycyjnych, przynoszących efekt ekologiczny. Każdy z funduszy wojewódzkich posiada własne programy priorytetowe określające typy zadań dofinansowania oraz zasady udzielania pożyczek i dotacji. Informacje w tym zakresie znajdują się na stronach internetowych poszczególnych funduszy. Adres strony dla województwa śląskiego: <http://www.wfosigw.katowice.pl/>. Dofinansowanie może nastąpić, jeśli wnioskodawca wywiązuje się z obowiązku wnoszenia opłat za korzystanie ze środowiska oraz administracyjnych kar pieniężnych stanowiących dochody Funduszu, a także, gdy wywiązuje się z innych zobowiązań w stosunku do Funduszu. Formalnym wystąpieniem o finansowanie zadania ze środków wojewódzkiego funduszu jest złożenie wniosku o dofinansowanie zawierającego harmonogramu rzeczowo-finansowy zadania z kompletem wymaganych dokumentów, wynikających ze stosowanych przez fundusz wymagań. Wojewódzkie fundusze stosują także częściowe umorzenia pożyczek. Środki wojewódzkich funduszy udzielane przedsiębiorcom stanowią pomoc publiczną i podobnie jak Narodowy Fundusz mogą zawierać z bankami umowy o wspólnym finansowaniu przedsięwzięć służących ochronie środowiska.

Dofinansowania w formie kredytu na realizację przedsięwzięć związanych w szerokim aspekcie z ochroną środowiska w tym również z gospodarką odpadami udziela **Bank Ochrony Środowiska S.A.**, który powstał w 1991 roku, a spółką giełdową jest od roku 1995.

Głównym udziałowcem Banku jest Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, który posiada 83,29 % udziałów. Pozostałe akcje należą do grupy wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz innych drobnych akcjonariuszy.

Przedmiotem kredytowania jest m.in.

- usuwanie wyrobów zawierających azbest,
- wymiana powierzchni dachowych azbestowych lub elewacyjnych płyt azbestowych,
- demontaż, transport i utylizacja wyrobów azbestowych.

Kredyt przeznaczony jest dla wszystkich ubiegających się.

Warunki kredytowania:

- kwota kredytu nie wyższa niż 100.000 zł i nie przekraczająca:
  - 80% kosztu całkowitego inwestycji dla samorządów,
  - 70% kosztu całkowitego zadania dla przedsiębiorców i osób fizycznych,
- okres kredytowania: do 5 lat,
- okres karencji: do 6 miesięcy od daty zakończenia inwestycji,
- okres realizacji inwestycji: do 6 miesięcy od daty postawienia przez Bank kredytu do dyspozycji kredytobiorcy,
  - okres wykorzystania kredytu: nie dłuższy niż okres realizacji zadania,
- prowizja: 1,5 % kwoty udzielonego kredytu, lecz nie mniej niż 100 zł.

5.2 Finansowanie ze środków funduszy Unii Europejskiej

Program Operacyjny „Infrastruktura i środowisko” (priorytet: gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi) obejmuje swoim obszarem duże projekty o znaczeniu regionalnym i minimalnej wartości 5 mln EUR. Z tej przyczyny optymalnym rozwiązaniem dla dofinansowania zadań związanych z gospodarką odpadami są **Regionalne Programy Operacyjne**. Mówi się o komplementarności projektów **PO „Infrastruktura i Środowisko”** z 16 **Regionalnymi Programami Operacyjnymi (RPO)**.

Środki, jakie będą w dyspozycji RPO to pochodząca z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego kwota prawie 16 mld EUR. Zostaną one rozdzielone między poszczególne województwa. Poszczególne wojewódzkie władze samorządowe będą, więc zarządzać znacznymi środkami, którymi będą wspierać działania tak samorządów jak i małych i średnich przedsiębiorstw, zgodnie z opracowanymi przez siebie programami rozwoju, zawierającymi najważniejsze dla regionu projekty, w których znajdują się również następujące projekty dotyczące gospodarki odpadami:

- kompleksowe systemy gospodarowania odpadami komunalnymi uwzględniające działania prewencyjne, selektywne zbieranie, przygotowanie odpadów do odzysku lub unieszkodliwienia, instalacje do odzysku (recyklingu) lub unieszkodliwienia odpadów, działania na rzecz likwidacji zagrożeń wynikających ze składowania odpadów - zgodnie z krajowym i wojewódzkimi planami gospodarki odpadami,

- budowa punktów selektywnego zbierania odpadów, w tym niebezpiecznych, instalacji służących przygotowaniu odpadów do procesu odzysku (recyklingu), instalacji do odzysku (recyklingu) odpadów komunalnych, instalacji termicznego przekształcania odpadów komunalnych z odzyskiem energii, instalacji do unieszkodliwiania odpadów w procesach innych niż składowanie,
- dostosowanie składowisk odpadów do obowiązujących przepisów,
- przygotowanie dokumentacji niezbędnej do wnioskowania i realizacji przedsięwzięcia (studium wykonalności, dokumentacja techniczna, dokumentacja przetargowa, itp.).

O środki na realizację zadań w ramach tych działań będą mogły ubiegać się jednostki samorządu terytorialnego i ich związki oraz podmioty świadczące usługi z zakresu zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego.

6 HARMONOGRAM REALIZACJI DZIAŁAŃ ORAZ SZACUNKOWE KOSZTY ZAKTUALIZOWANEGO SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI

Wprowadzenie w życie przyjętego w zaktualizowanym planie systemu gospodarki odpadami komunalnymi wiązać się będzie z koniecznością ponoszenia kosztów niezbędnych do realizacji przedsięwzięć przedstawionych w Gminnym Planie Gospodarki na lata 2008-2011.

Wykaz planowanych zadań pozainwestycyjnych i inwestycyjnych w gospodarce odpadami dla gminy Włodowice przedstawiono w tabeli 20.

Tabela 20 Harmonogram działań inwestycyjnych i pozainwestycyjnych w latach 2009 – 2011

Odpady wytworzone w sektorze komunalnym				
Nazwa przedsięwzięcia	Okres realizacji		Jednostka odpowiedzialna	Nakłady finansowe [PLN]
	Rozpoczęcie	Zakończenie		
Sprawozdanie z realizacji Planu Gospodarki Odpadami		2010	Gmina	Wykonanie przez gminę w własnym zakresie
Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami		2012	Gmina	6000
Rozbudowa systemów zbierania odpadów komunalnych	2008	2011	Gmina Przedsiębiorcy	-
Propagowanie przydomowego kompostowania odpadów na terenach wiejskich i miejskich z zabudową jednorodzinną	2008	2011	Gmina Przedsiębiorcy	-
Program informacyjno – edukacyjny (związany m. in. z wdrożeniem GPGO)	2008	2011	Gmina	-
Bieżąca likwidacja „dzikich wysypisk”		Zadanie ciągłe	Gmina	Co rok 2000
Zamknięcie i rekultywacja składowiska odpadów innych niż niebezpieczne we Włodowicach	2008	2009	Gmina Śr. UE Poż/Kredyt	2008r- 12200 2009r-695000
Monitoring składowiska odpadów		Zadanie ciągłe	Gmina	Rocznie 15000 -20000
Opracowanie Programu usuwania materiałów zawierających azbest	2010	2011	Gmina	10 000
Realizacja „Programu usuwania materiałów zawierających azbest”:				
1) demontaż materiałów zawierających azbest z budynków		Zadanie ciągłe	Gmina, Przedsiębiorcy	Rocznie - 25000
2) wywóz i unieszkodliwienie odpadów azbestu				

7 SYSTEM MONITORINGU I OCENY REALIZACJI ZAMIERZONYCH CELÓW

Aktualizacja Planu Gospodarki Odpadami

Ustawa o odpadach wymaga, aby plany gospodarki odpadami aktualizowane były nie rzadziej niż raz na 4 lata. Jeżeli z powodu sytuacji lokalnej uchwalony plan będzie wymagał modyfikacji - przed upływem ustawowych 4 lat winno być przeprowadzone stosowne postępowanie w celu jego aktualizacji.

Organ wykonawczy powiatu przygotowuje co 2 lata sprawozdanie z realizacji planu gospodarki odpadami i przedkłada je radzie powiatu.

Raporty z wykonania Planu Gospodarki Odpadami

Wdrażanie Planu Gospodarki Odpadami będzie podlegało ocenie w zakresie: określenia stopnia wykonania przedsięwzięć/działań, określenia stopnia realizacji przyjętych celów, oceny rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem, analizy przyczyn tych rozbieżności.

Wskaźniki monitorowania Planu Gospodarki Odpadami

Podstawą właściwego systemu oceny realizacji Planu jest dobry system sprawozdawczości, oparty na wskaźnikach (miernikach) stanu środowiska i zmiany wpływu na środowisko, a także na wskaźnikach świadomości społecznej. W tabeli. 21 przedstawiono istotne wskaźniki monitorowania, przy czym lista ta nie jest wyczerpująca i powinna być sukcesywnie modyfikowana.

Tabela 21 Wskaźniki monitorowania Planu Gospodarki Odpadami

L.p.	Wskaźnik charakteryzujący gospodarkę odpadami – sektor komunalny	Stan istniejący (rok 2007)
1	Ilość wytworzonych odpadów komunalnych [Mg/rok]	2 111
2	Ilość zebranych odpadów komunalnych [Mg/rok]	928,4
3	Ilość odpadów objętych zorganizowaną zbiórką [%]	44%
4	Ilość zebranych odpadów komunalnych na 1 mieszkańca na rok [kg/M/rok]	175kg
5	Udział odpadów z sektora komunalnego składowanych na składowiskach [%]	44%
6	Ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji składowanych na składowiskach w [Mg]	-
7	Ilość zebranych odpadów ulegających biodegradacji [Mg]: w tym od mieszkańców	-
8	Osiągnięty poziom odzysku odpadów biodegradowalnych [%]	-
9	Ilość odpadów opakowaniowych [Mg] w strumieniu odpadów	-

	komunalnych w tym:	
	- tworzywa sztuczne	5,6
	- papier i tektura	0,7
	- szkło	6,1
	- opakowania z blachy stalowej	-
	- opakowania z aluminium	-
	- opakowania wielomateriałowe	-
10	Ilość odzyskiwanych surowców wtórnych [Mg] w tym:	
	— tworzywa sztuczne	5,6
	— papier i tektura	0,7
	— szkło	6,1
	blacha stalowa i aluminium	-
11	Osiągnięty poziom odzysku odpadów opakowaniowych [%]	1.3
12	Ilość zebranych selektywnie odpadów [Mg]:	
	- wielkogabarytowych	-
	- niebezpiecznych	2,6
13	Osiągnięty poziom odzysku odpadów:	
	-wielkogabarytowych	-
	- niebezpiecznych	-
14	Czynne składowiska odpadów komunalnych [szt./ha]	-
15	Nieczynne składowiska odpadów komunalnych [szt./ha], w tym:	
	▪ zrekultywowane	Składowisko we Włodowicach
	▪ do rekultywacji	

W oparciu o analizę powyższych wskaźników możliwa będzie ocena efektywności realizacji Planu Gospodarki Odpadami, a w oparciu o tę ocenę następną aktualizacją planu. Istnieje możliwość korygowania zaprojektowanego zestawu wskaźników w trakcie prowadzenia monitoringu, w zależności od bieżących potrzeb. Dane analizowane na bieżąco pozwolą na rozpoznanie trudności i ewentualnych opóźnień w realizacji konkretnych przedsięwzięć, szczególnie inwestycyjnych oraz na ocenę zaangażowania poszczególnych ogniw odpowiedzialnych za ich wykonanie. Cykliczna aktualizacja danych (w cyklu półrocznym i rocznym) stworzyłaby korzystne warunki do prowadzenia stałego bilansu odpadów komunalnych, niebezpiecznych i przemysłowych wytwarzanych bądź poddawanych procesom odzysku i unieszkodliwiania na terenie powiatu.

Źródłem danych dla zaproponowanych poniżej wskaźników realizacji Planu będą dane zbierane od przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie wywozu odpadów oraz informacje z wojewódzkich baz danych o gospodarowaniu odpadami.

Organizacja i przebieg monitoringu.

Zgodnie z wymogami ochrony środowiska Radzie Gminy przedkłada się, co 2 lata sprawozdanie z realizacji Planu Gospodarki Odpadami.

9 STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Opracowanie aktualizacji Planu Gospodarki Odpadami dla gminy Włodowice jest realizacją obligatoryjnego obowiązku nałożonego na gminy zapisem ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz.U. z 2007 Nr 39, poz. 251, z późn. zm.). Aktualizowany Plan obejmuje okres od 2008 – 2011r. W niniejszym Planie w podziale na sektor komunalny i gospodarczy przedstawiono m. in.:

charakterystykę gminy z uwzględnieniem czynników wpływających na gospodarkę odpadami,

- analizę aktualnego stanu gospodarki odpadami,
- prognozy wzrostu ilości wytwarzanych odpadów,
- identyfikację problemów,
- cele i zadania,
- system gospodarki odpadami,
- harmonogram realizacji przedsięwzięć,
- źródła finansowania przedsięwzięć z zakresu gospodarki odpadami,
- system monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów.

Odpady komunalne

Stan aktualny

W gminie Włodowice zebrano ogółem: 886,14 Mg w 2006 r. i 989,64 Mg w 2007 r. zmieszanych odpadów komunalnych. Zorganizowanym odbiorem zmieszanych odpadów komunalnych objęte jest 86% mieszkańców gminy. Podstawowym sposobem unieszkodliwiania odpadów komunalnych w powiecie zawierciańskim jest ich składowanie.

Odpady unieszkodliwiane są na następujących składowiskach:

- Zakład Unieszkodliwiania Odpadów dla miasta Zawiercie, ul. Podmiejska, 42-400 Zawiercie,
- Częstochowskie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Sobuczynie ul. Konwaliowa 1, 42-263 Wrzosowa
- Miejski Zakład Przetwarzania Odpadów Komunalnych „LIPÓWKA II“, ul. Główna 144A, Dąbrowa Górnicza

Na terenie gminy prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów. Przedmiotem zbiórki są:

- odpady opakowaniowe
- odpady ulegające biodegradacji (w fazie początkowej)
- odpady wielkogabarytowe
- odpady budowlane
- odpady niebezpieczne (zużyte baterie i sprzęt elektryczny i elektroniczny)
- opony

Zbiórka odpadów niebezpiecznych i problemowych prowadzona jest w systemie Mobilnych Punktów Zbierania Odpadów Problemowych (objazdowe zbiórki). Zbiórka odpadów

opakowaniowych prowadzona jest w systemie workowym (na posesjach indywidualnych) i w systemie wielopojemnikowym (budownictwo wielorodzinne).

Na terenie gminy znajduje się nieczynne składowisko odpadów komunalnych. Rekultywacja składowiska planowana jest na rok 2010.

Prognozowane zmiany w gospodarce odpadami komunalnymi

Prognozy wytwarzania odpadów w latach 2008 – 2011 przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 22 Prognozowana ilość odpadów komunalnych wg strumieni na lata 2008-2011 dla gminy Włodowice [Mg/rok]

Nazwa strumienia odpadów	2008	2009	2010	2011
Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	136,8	137,6	139,0	139,7
Odpady zielone	30,0	30,5	30,4	30,9
Papier i tektura	91,0	91,9	92,3	93,2
Odpady wielomateriałowe	22,1	22,6	22,5	23,0
Tworzywa sztuczne	91,0	91,9	92,3	93,2
Szkło	61,1	61,5	61,9	62,3
Metal	37,9	38,3	38,3	38,7
Odzież, tekstylia	7,9	7,9	7,9	7,9
Drewno	15,3	15,8	15,7	15,7
Odpady niebezpieczne	7,9	7,9	7,9	7,9
Odpady mineralne, w tym frakcja popiołowa	257,9	260,0	261,7	263,8
Odpady komunalne segregowane i zbierane selektywnie	17,4	17,3	17,3	17,8
Odpady zielone z ogrodów i parków	24,2	24,2	24,6	24,6
Odpady z targowisk	8,4	8,4	8,9	8,9
Odpady z czyszczenia ulic i placów	17,9	18,4	18,4	18,3
Odpady wielkogabarytowe	32,6	33,1	33,0	33,5
Razem	858,9	865,7	873,1	880,4

W gminie przewiduje się selektywne zbieranie wszystkich wymienionych w tabeli 20 rodzajów odpadów. Planuje się kontynuowanie i rozwój obecnych systemów zbiórki, jak również wdrażanie nowych rozwiązań.

Kontynuacja obecnych rozwiązań:

- selektywna zbiórka odpadów opakowaniowych w systemie workowym i pojemnikowych
- selektywna zbiórka odpadów biodegradowalnych
- zbiórka zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, opon i odpadów wielkogabarytowych w objazdowym systemie zbiórki
- wykorzystanie obiektów użyteczności publicznej dla zbiórki odpadów specyficznych (baterie)

- wykorzystanie punktów handlowych do zbiórki odpadów specyficznych (akumulatory, zużyty sprzęt elektroniczny)

Nowe rozwiązania zaproponowane w planie:

- objazdowy system zbiórki dla zbiórki odpadów niebezpiecznych (farby, lakiery, środki ochrony roślin i oleje)
- wykorzystanie obiektów użyteczności publicznej dla zbiórki odpadów specyficznych – przeterminowane leki w aptekach

Przyjęte cele w gospodarce odpadami

Odpady komunalne

Cele na lata 2009-2011

- Wspieranie działań zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie prawidłowego funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi,
- Objęcie zorganizowanym systemem zbierania i odbierania wszystkich rodzajów odpadów komunalnych 100% mieszkańców gminy , najpóźniej do końca 2010r,
- Wspieranie działań w zakresie rozbudowy systemu selektywnej zbiórki odpadów:
  - odpadów zielonych z parków i ogrodów,
  - papieru i tektury,
  - odpadów opakowaniowych ze szkła,
  - tworzyw sztucznych i metali,
  - opadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych (w tym: zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, przeterminowanych leków, chemikaliów),
  - odpadów wielkogabarytowych i odpadów budowlano-remontowych
- Wylimitowanie praktyk nielegalnego składowania odpadów.

Odpady ulegające biodegradacji

Cele na lata 2009-2011

- selektywne zbieranie i odbieranie odpadów ulegających biodegradacji,
- ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania – do dnia 31 grudnia 2010 r. – nie więcej niż 75% wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych

Cele na lata 2009-2011

- Rozwój selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych.

- Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie zagrożeń, jakie stwarza niekontrolowane przedostawanie się odpadów niebezpiecznych do środowiska.
- Osiągnięcie minimalnych wskaźników selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych: 50% w 2010 r.

Odpady opakowaniowe

Cele na lata 2009-2011

- Selektywne zbieranie i odzysk odpadów opakowaniowych,
- Doskonalenie systemu selektywnego zbierania w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów odzysku i recyklingu:– odzysk 55%, recykling 40% w 2011 r.

Odpady wielkogabarytowe

Cele na lata 2009-2011

- Wdrożenie systemu selektywnego zbierania w celu osiągnięcia odpowiednich limitów odzysku na poziomie, 50% w 2010 r.

Odpady powstające w sektorze gospodarczym

Głównym wytwórcą odpadów w gminie Włodowice jest ferma trzody chlewnej o maksymalnej obsadzie 5500 stanowisk dla macior, należąca do Sp. z o. o. „AGRO-DUDA” (Grąbkowo 73, 63-930 Jutrosin). Ferma składa się z 24 chlewni wybudowanych w latach 70-tych XX wieku. Spółka „AGRO-DUDA” na terenie fermy eksploatuje instalację IPPC do chowu i hodowli trzody chlewnej oraz instalecje pomocnicze IPPC (chów świń i stanowiska dla prosiąt). Na instalacji w ciągu roku wytwarzanych jest 0,573 Mg odpadów niebezpiecznych oraz 327,4 Mg odpadów innych niż niebezpieczne rocznie. Na instalacjach pozostałych wytwarzanych jest 0,257 Mg odpadów niebezpiecznych i ok. 730 Mg odpadów innych niż niebezpieczne rocznie. Gnojowica, stanowiąca mieszaninę kału, moczu oraz wody używanej do splukiwania, jest przechowywana w bezodpływowych zbiornikach magazynujących (lagunach). Powstający w ten sposób na fermie nawóz naturalny w postaci gnojowicy jest wykorzystywany do nawożenia pól uprawnych będących w posiadaniu Spółki oraz pól dzierzawionych - zgodnie z planem nawożenia.

Pozostałe podmioty gospodarcze w gminie Włodowice wytwarzają znikome ilości odpadów. Odpady powstają w nielicznych obiektach gospodarczych oraz w wyniku prowadzonych prac budowlanych. Zaliczyć do nich można:

- Odpady z placówek zdrowia i aptek – ilości powstających w ten sposób odpadów szacowane są na ilości poniżej 100 kg rocznie
- Odpady azbestowe z wymiany pokryć dachowych – w roku 2007 usunięto 60,18 Mg azbestu z pokryć dachowych

Na terenie gminy nie znajdują się żadne instalacje do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów przemysłowych.

Cele w zakresie gospodarki odpadami wytwarzanymi w sektorze gospodarczym

Cele na lata 2009 - 2011

- Minimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów,
- Selektywna zbiórka wytwarzanych odpadów.

Podstawą właściwego systemu oceny realizacji zaktualizowanego Planu jest dobry system sprawozdawczości, oparty na wskaźnikach (miernikach) stanu środowiska i zmiany wpływu na środowisko, a także na wskaźnikach świadomości społecznej. W oparciu o analizę zaproponowanych w Planie wskaźników możliwa będzie ocena efektywności realizacji Planu Gospodarki Odpadami, a w oparciu o tę ocenę następną aktualizacją planu. Ustawa o odpadach wymaga, aby plany gospodarki odpadami aktualizowane były nie rzadziej niż raz na 4 lata, a co 2 lata organ wykonawczy gminy przygotowuje sprawozdanie z realizacji planu gospodarki odpadami i przedkłada je Radzie Gminy.